

Opinia națională

Săptămânal de opinie, informație și idei de larg interes național

Director: Mircea Itu. Redactor-șef: Mioara Vergu-Iordache

STIMATE DOMNULE
PROFESOR DOCTOR BONDREA,

Îmi face o deosebită plăcere să vă invit la Întâlnirea anuală a Consiliului American al Educației, Collective Foresight, care va avea loc în Washington DC, SUA, între 7 – 10 februarie 2009. Este o ocazie extraordinară de a avea calitatea de membru în Consiliul de Administrație al Asociației Internaționale a Universităților (IAU) și de a întâlni lideri străluciți ai învățământului superior din toată lumea. Aștept cu nerăbdare să confirmați participarea la întâlnirea IAU. După cum, probabil, știți, vă contactez în calitate de Vicepreședinte pentru Departamentul de Inițiative Internaționale din cadrul Consiliului American al Educației (ACE), care este organismul cu autoritatea deplină în ceea ce privește instituțiile de învățământ superior din Statele Unite. ACE dorește să ofere informații esențiale și o privire unitară asupra problemelor învățământului superior și să influențeze politica publică prin lucrări de cercetare și inițiative de program.

Întâlnirea anuală oferă participanților:
– ocazia de a fi incluși pe lista de corespondență a liderilor educaționali din SUA și din lume;
– informații la zi despre problemele învățământului superior;

– perspectivele SUA și cele internaționale asupra rolului învățământului superior într-o lume globală.
Sper din tot sufletul să vă întâmpin la întâlnirea anuală a ACE și să colaborăm în viitor.

Cu stimă,
Madeleine F. Green
Vicepreședinte pentru Inițiative Internaționale
Consiliul American al Educației

Dând curs invitației adresate de conducerea Consiliului American de Educație, prin scrisoarea semnată de doamna profesor universitar doctor **Madeleine F. Green**, vicepreședinte pentru inițiative internaționale, domnul profesor universitar doctor Aurelian Gh. Bondrea, președinte și rector al Universității *Spiru Haret*, a participat, în capitala federală americană Washington D.C., în luna februarie, la întâlnirea anuală a acestui consiliu, care este considerat în mediile academice drept cel mai însemnat forum unde se întâlnesc conducătorii destinelor învățământului superior din SUA.

Ediția din acest an, a 91-a, a fost organizată sub semnul căutării unei strategii comune pentru viitorul învățământului superior, reunită sub motto-ul COLLECTIVE FORESIGHT, strategie dorită să influențeze politicile publice în domeniu prin programe de învățământ, lucrări de cercetare și inițiative financiare, atât în SUA, cât și în lume.

În urmă cu un an la reuniunea Consiliului au participat președinți și rectori ai circa 2000 de colegii și universități americane, precum și 70 de lideri politici din 30 de state.

Consiliul American de Educație este membru al Consiliului de Administrație al Asociației Internaționale a Universităților, al cărei președinte, profesor universitar doctor Juan Ramon de la Fuente, prezent la Washington D.C. la această reuniune, a acordat în exclusivitate un interviu

publicației noastre și Televiziunii *România de Măine*, interviu pe care îl dăm publicității în pagina 8. S-au întâlnit în sălile Centrului Internațional de Conferințe Omni Shoreham din Washington D.C., circa 1200 de președinți de colegii și universități americane, lideri străluciți ai vieții academice,

Prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea a avut o întrevedere cu președintele Colegiului Metropolitan al New York-ului, prof. univ. dr. Vinton Thompson

persoane cu înalte răspunderi în instituțiile de învățământ superior din țara gazdă, dar și din numeroase țări de pe toate continentele.

În cele circa 50 de întâlniri, organizate în plen sau pe secțiuni, au fost abordate teme de actualitate imediată, cum ar fi: „*Starea învățământului superior american*”, „*Cum se poate face față provocărilor globalizării și crizei mondiale*”, „*Dincolo de 2020 – previziuni asupra viitorului universităților americane*”, „*Perspective ale*

Întâlnire cu doamna prof.univ.dr. Madeleine F. Green, vicepreședinte al Consiliului American de Educație

învățământului superior văzut de pe Dealul Capitolului”.

În cadrul unor mese rotunde participanții de peste hotare au împărtășit, la rândul lor experiențe academice, au emis prognoze, au inițiat dezbateri, au propus soluții pentru problemele actuale ale învățământului superior din țările lor și nu numai.

Universitatea *Spiru Haret* a fost singura instituție din învățământul superior privat european reprezentată de președintele și rectorul său, prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea.

Rectorul a fost însoțit de prof. univ. dr. Iulian Mincu, prof.

insărcinat cu afacerile publice și relațiile cu guvernul federal, într-o vastă dizertație despre „Starea actuală a învățământului superior din SUA”.

Vizita președintelui Universității *Spiru Haret* în SUA a inclus și o etapă de o zi în cel mai mare oraș american: New York. Aici prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, a avut o întrevedere cu președintele Colegiului Metropolitan din New York, prof. univ. dr. Vinton Thompson. În cursul discuțiilor s-a procedat la o prezentare a specificului activității academice din cele două așezăminte de învățământ superior, au fost trecute în revistă programele de învățământ și preocupările adaptării acestora la cerințele pieței muncii, precum și dotările sociale și universitare.

Președintele Aurelian Gh. Bondrea a adresat omologului său american invitația de a veni în vizită la București, prilej pentru o cunoaștere reciprocă mai aprofundată, și pentru identificarea posibilităților concrete ale unei colaborări viitoare.

În contextul efectelor tot mai evidente ale recesiunii, vorbitorii au reliefat preocuparea constantă a Senatului Universității *Spiru Haret* de a menține taxele de înscriere și școlarizare la un nivel scăzut, cu scopul de a ușura accesul la învățământ superior pentru tinerii provenind din mediile defavorizate. De altfel, această temă a fost abordată și de prof. univ. dr. Terry W. Haartle, prim-vicepreședinte al Consiliului American de Educație,

insărcinat cu afacerile publice și relațiile cu guvernul federal, într-o vastă dizertație despre „Starea actuală a învățământului superior din SUA”.

Vizita președintelui Universității *Spiru Haret* în SUA a inclus și o etapă de o zi în cel mai mare oraș american: New York. Aici prof. univ. dr. Aurelian Gh. Bondrea, a avut o întrevedere cu președintele Colegiului Metropolitan din New York, prof. univ. dr. Vinton Thompson. În cursul discuțiilor s-a procedat la o prezentare a specificului activității academice din cele două așezăminte de învățământ superior, au fost trecute în revistă programele de învățământ și preocupările adaptării acestora la cerințele pieței muncii, precum și dotările sociale și universitare.

Corneliu TOADER
Foto: Dumitru
CACOVEANU

(Continuare în pag. 8)

Interviu în exclusivitate, cu
prof.univ.dr. Ramon de la Fuente,
președintele Asociației
Internaționale a Universităților

Pagina 8

Washington D.C.

Februarie 2009

Întâlnirea anuală a Consiliului American al Educației

Universitatea *Spiru Haret*, membră a Asociației Internaționale a Universităților (I.A.U.), a fost prezentă la a 91-a întâlnire a Consiliului American al Educației (A.C.E.)

Starea actuală a învățământului superior din S.U.A.

Prof.univ.dr. **Terry W. Haartle**, prim-vicepreședinte al Consiliului American al Educației

Vă doresc bun venit tuturor celor care participați la întâlnirea anuală a ACE. În ultimii șase ani, această întâlnire a noastră este destinată a ajuta pe partenerii noștri internaționali să înțeleagă complexitatea și diversitatea învățământului superior american, deopotrivă să cunoască activitatea diferitelor tipuri de instituții americane și, de asemenea, să afle despre unele dintre provocările politicilor publice cu care noi ne confruntăm aici în Statele Unite.

Am să încep prin a vă spune că scopul pe care mi l-am propus în expunerea de astăzi vizează trei teme: prima este de a vă prezenta contextul în care se desfășoară învățământul superior american pentru a identifica unele dintre trăsăturile caracteristice ale colegiilor și universităților noastre, cea de-a doua temă este de a detalia pentru dumneavoastră trei provocări majore dintre cele care alcătuiesc strategia învățământului superior, teme cu care noi ne confruntăm aici în Statele Unite. Dvs. veți avea ocazia să vă mai întâlniți cu aceste subiecte în sesiunile și mesele rotunde care vor avea loc în zilele următoare. În cea de-a treia temă voi aborda ideile legate de provocările reprezentate de activitatea colegiilor și universităților, considerate aici la Wash. DC, în cadrul politicilor federale drept o activitate extrem de vastă și cuprinzătoare.

Dați-mi voie să enumăr cinci factori contextuali diferiți care alcătuiesc structura colegiilor și universităților din Statele Unite ale Americii. Primul dintre aceștia este legat de faptul că învățământul superior american este o activitate foarte mare și complexă. Mulți oameni, inclusiv americani nu reușesc să priceapă dimensiunea și complexitatea învățământului american și voi da câteva exemple în acest sens în expunerea mea. Al doilea element contextual este legat de faptul că guvernul federal alocă sume substanțiale pentru a ajuta la finanțarea colegiilor și universităților, și aceste sume oferite de guvernul federal cresc anual. Cel de-al treilea factor este legat de faptul că la noi în Statele Unite nu există un Minister al învățământului superior. Departamentul de Educație care există în țara noastră are interdicție explicită de a exercita orice activitate de control asupra vieții academice din colegiile și universitățile americane.

Constituie o preocupare prioritară a președinților de colegii și universități de a-i ține pe funcționarii federali cât mai departe de ceea ce se petrece în sălile de curs. Guvernul federal reglementează o mulțime de teme, dar noi ținem ca el să rămână în afara amfiteatrelor.

Cel de-al patrulea factor contextual privește faptul că în Statele Unite, în comparație cu alte țări industrializate, taxele de studii pot fi foarte mari. Studenții și familiile acestora se luptă din greu să le achite, dar valoarea acestor taxe nu este suficientă pentru acoperirea costurilor de întreținere (gestionare) a acestor universități. Altfel spus, taxele de studii și cheltuielile de întreținere ale studenților cumulate nu sunt suficiente pentru a asigura continuarea funcționării normale a universităților.

Ultimul factor contextual este legat de faptul că, în ultima vreme, trăim într-o perioadă de frământări economice puternice, care pun o serie întreagă de probleme pentru tot felul de instituții din societatea noastră, inclusiv pentru colegii și universități; în special pentru acestea din urmă, deoarece cea mai mare parte a surselor de finanțare a învățământului superior este amenințată de aceste frământări economice.

În continuare, voi aborda pe rând fiecare din aceste cinci mari teme.

1. Activitate foarte vastă și complexă

Aș vrea să vă prezint câteva din dimensiunile complexe care să vă ajute să vă formați o idee asupra vastității învățământului american și să vă edificați, de asemenea asupra modului în care el continuă să se extindă. În primul rând, menționăm o serie de instituții de învățământ superior, fie colegii, fie universități, cu o perioadă de studii de 2 ani sau de 4 ani; nomenclatura federală le denumește pe acestea **instituții de învățământ superior**. Vă rog să remarcăți că într-o perioadă de timp relativ scurtă numărul de instituții de învățământ superior a crescut de la 3632 în 1993 la 4301 în 2006.

Multe din aceste instituții de învățământ superior nou apărute sunt colegii și universități private care aduc profit. O parte însemnată din colegiile și universitățile tradiționale sunt finanțate din sectorul public (de stat), însă constatăm o continuă creștere a numărului instituțiilor de învățământ private care aduc profit. Numărul de studenți din învățământul superior american continuă să crească. Avem doi ani de referință: 1993 și 2006; de ce am ales 2006? Pentru că statisticile pentru perioada 2006-2008 nu sunt încă centralizate și disponibile; astfel vă oferim o evaluare pe o perioadă de 13 ani. Constatăm că, în prezent, în învățământul superior american sunt înscriși peste 18 milioane de studenți. În Statele Unite avem, în prezent, mai mulți studenți în colegii și universități decât elevi în licee. Aceasta datorită faptului că avem studenți mai în vârstă care se reintorc pe băncile colegiilor și universităților pentru a-și începe sau termina un stagiu post-universitar pe care l-au început cu ani în urmă sau pentru a obține o diplomă suplimentară necesară pentru ocuparea unui nou loc de muncă. Vârsta medie a studenților din Statele Unite este de 27 de ani. Cei mai mulți dintre americani atunci când se gândesc la vârsta studenției o situează între 18 și 22 de ani. Avem destui studenți care se situează în acest palier de vârstă, dar avem mai mulți studenți care se situează deasupra palierului tradițional de vârstă studențească.

Pornind de la cifra de 18 milioane de studenți în prezent, în contextul în care economia are tendință să-și încetinească dezvoltarea noi ne așteptăm ca numărul studenților să sporească. Deci, înscrierea în învățământul american crește în condiții de depresie economică, deoarece tot mai mulți americani doresc să-și up-gradeze capacitățile de a fi utili pe piața muncii, datorită diversificării studiilor superioare.

Al treilea element de luat în considerare (și nu este surprinzător) este că, pe măsura sporirii numărului de studenți a crescut și numărul de diplome pe care le-am acordat la terminarea studiilor. Într-o perioadă scurtă de numai 13 ani am ajuns de la 2,2 milioane de diplome de licență la peste 3,5 milioane.

A crescut și numărul de facultăți pentru aceeași perioadă analizată de 13 ani de la peste 900 000 de facultăți la 1,3 milioane; remarcăm totuși faptul că numărul de facultăți nu a crescut la fel de repede ca numărul de studenți pentru că la nivelul colegiilor și universităților americane forma de școlarizare cursuri de zi este mai puțin reprezentată în raport cu alte forme de învățământ (part-time sau alte forme de învățământ care oferă mai multă flexibilitate, din punct de vedere economic pentru studenți); și aceasta datorită faptului că schimbările de pe piața muncii implică și schimbări ale condițiilor oferite de către facultăți.

(Continuare în pag. 2)

Președintele Universității *Spiru Haret*, însoțit de experți, a avut o convorbire cu doamna Judy K. Verses, președinte al Consiliului de Administrație al Blackboard Inc., la sediul corporației americane

Starea actuală a învățământului superior din SUA

(Urmare din pag. 1)

După cum vedeți, numărul de facultăți a crescut în perioada analizată. Să aruncăm o privire și asupra staff-ului universitar pentru același interval de timp. Constatăm că acesta a crescut mult mai repede și că aproape s-a dublat în acești 13 ani, de la 1,7 milioane la circa 3,4 milioane. Deci, este o creștere substanțială a staff-ului universitar și aceasta deoarece colegiile și universitățile sunt obligate prin reglementările guvernamentale și federale să îndeplinească tot mai multe activități și atribuții între care activitatea de consiliere în condiții total diferite de condițiile din trecut și este evident că nu putem îndeplini aceste cerințe fără angajarea unui personal mai numeros. În prezent, universitățile trebuie să răspundă unui pachet mai numeros de cerințe federale, inclusiv privitoare la siguranța și securitatea campusurilor universitare; în acest context în ultimii 20 de ani cele mai multe universități și colegii și-au sporit semnificativ numărul de angajați pentru asigurarea protecției și siguranței campusurilor universitare. În concluzie, ceea ce constatăm este o creștere numerică mult mai substanțială în staff decât în numărul facultăților.

Al doilea punct de abordare al acestei foarte vaste și complexe activități este să identificăm instituțiile de învățământ superior. După cum am menționat mai devreme, avem peste 4300 de instituții de învățământ superior. Cel mai simplu mod de a caracteriza învățământul superior american este de a spune că avem colegii și universități publice, deci de stat și colegii și universități particulare. Și avem colegii de 2 ani, colegii de 4 ani și universități. În prima categorie intră colegiile de stat de 2 ani, ceea ce se cunoaște sub denumirea de colegii comunitare; avem peste 1000 de instituții de acest gen, ceea ce reprezintă circa 36% din totalul așezămintelor de învățământ superior din Statele Unite și în ele învață puțin peste 6,4 milioane de studenți. Adică 38% din totalul studenților învață în această formă de colegii de 2 ani. O altă categorie este constituită de „Colegiile Junior”. Există 200 de colegii de 2 ani de tipuri non profit. Ele constituie aproximativ 7% din învățământul superior; este sectorul de educație de învățământ superior tradițional non profit și asigură educația doar pentru 1% din totalul studenților. Timp de mulți ani au existat aceste tipuri de colegii de 2 ani în care se putea permite terminarea studiilor de exemplu pentru anumite femei care nu-și desăvârșiseră studiile la un moment dat. Acest tip de colegii a funcționat pe o perioadă de timp în America, pentru a facilita terminarea studiilor pentru cei aflați în această situație.

Pentru diferite motive multe dintre colegiile publice sunt mai aproape ca de universități de stat, deși statul lor nu le îndreptățește să emită această pretenție. Există o anumită fluiditate între parametrii care definesc aceste așezăminte de învățământ superior și există deopotrivă un transfer de responsabilități de o parte și de alta a frontierelor care le despart. Multe dintre aceste așezăminte sunt doar colegii de stat deși ar fi mai degrabă înclinate să aibă statut de universități publice. Vedem că există o anumită migrație a studenților către instituțiile de stat de mici dimensiuni, unele dintre ele având nume cu tradiție și anul de înființare în perioada următoare Războiului Civil din SUA, o parte către anul 1850 ori mai înainte. Aceste instituții sunt, din punct de vedere financiar, foarte stabile și aceste colegii de multă vreme sunt specializate în anumite forme de învățământ superior. Peste 100 dintre aceste tipuri de colegii sunt demitaxate, au studenți fie fete, fie băieți, în exclusivitate, unele dintre ele se numesc și Colegii pentru Fete. Unele au specializarea inginerie, altele au o specializare profesională, unele dintre ele au și centre proprii de cercetare științifică (câteva sunt localizate în California) și în ele învață circa 3,7 milioane de studenți, deci 22% din numărul total al studenților americani.

Delimitarea pe care am menționat-o între colegiile de stat și cele particulare ține de o limită pe care colegiile de stat doresc să o traverseze și să intre în categoria universităților de cercetare științifică. Guvernul Federal American este unul dintre cei mai importanți furnizori de fonduri si stipendii, iar banii pe care îi alocă Guvernul Federal universităților îl situează pe poziția de prim contributor la dezvoltarea învățământului superior american. Guvernul Federal furnizează ajutoare familiilor care doresc să ofere descendenților lor drumul către învățământul superior, însă guvernul federal nu acordă ajutoare instituțiilor. Dacă sunt tineri care vor să se orienteze către facultăți de stat sau particulare opțiunea le aparține în întregime. Pentru cercetarea științifică în 1990 s-au alocat 12 miliarde de dolari pentru universități, iar în prezent asistăm la o creștere substanțială a acestor fonduri într-o scurtă perioadă de timp, căci cele 12 miliarde de dolari au fost alocate pentru cercetarea științifică fundamentală din universități, iar acum acele fonduri alocate sunt de circa 30 miliarde de dolari. Este o creștere pe care o constatăm între 1990 și 2007.

Sprinjul federal pentru colegii și universități se împarte pe două domenii: ajutorul pentru studenți și cercetarea științifică. Aceste domenii se prezintă astfel, comparativ între anul 1990 și anul 2007, ajutor pentru studenți, anul 1990 - 27 miliarde de dolari, anul 2007 - 88 miliarde de dolari. Fonduri pentru cercetarea științifică fundamentală, anul 1990 - 12 miliarde dolari, anul 2007 - 30 miliarde dolari. Constatăm, de asemenea, că și ajutorul guvernamental pentru cercetarea medicală s-a dublat în valoare prin sumele alocate în domeniul sănătății.

Iar rezultatele în domeniul sănătății sunt cele mai bine cunoscute și mediatizate dintre realizările guvernului federal la nivel mondial. Ne dăm seama astfel că cercetarea științifică la nivelul campusurilor din ultima perioadă a crescut în mod substanțial. O ultimă formă prin care Guvernul Federal vine în sprijinul familiilor, precum și al colegiilor și universităților, pentru cei care doresc să-și continue studiile la nivel superior constă în reducerea valorii taxelor și impozitelor legate de învățământul superior. Există în momentul de față, după cum știm, oameni care fac economii să-și plătească taxele sau care sunt obligați, și după ce și-au terminat studiile, să achite în rate împrumuturi pe care le-au contractat pentru a putea accede la învățământul superior. Există mai multe modalități de a plăti taxele de studii; fie prin economii făcute de familie, înainte de vârsta studenției, fie plătit după. În ambele cazuri, statul poate interveni prin reducerea procentuală a valorii taxelor de studii în funcție de anumite criterii. Iar pentru cei care plătesc un împrumut la bancă pentru continuarea studiilor, statul poate interveni, preluând el dobânda împrumutului. În 1990, statul alocă doar 1 miliard pentru acest tip de sprijin, în 2007 suma totală pentru acest tip de sprijin se ridică la 15 miliarde. Am enumerat până acum câteva modalități simple de finanțare de către stat în mod parțial a cheltuielilor individuale pentru a putea obține o diplomă universitară. În prezent, statul contribuie la finanțarea învățământului superior cu o sumă de 130 miliarde de dolari. Și după cum am menționat, această sumă continuă să crească. Congresul American ia în prezent în considerație un pachet de măsuri care să asigure o relansare a economiei americane. Există două planuri de măsuri, atât la nivelul Senatului, cât și al Camerei Reprezentanților. Ele vor include substanțiale creșteri de fonduri dedicate învățământului superior, atât pentru ajutorarea studenților și pentru creșterea cercetării științifice, cât și pentru reducerea taxelor și a contribuțiilor individuale pentru efectuarea studiilor superioare. Dacă peste câțiva ani ne vom mai întâlni la o sesiune a Consiliului American al Educației este foarte posibil să constatăm atunci că s-a înregistrat o creștere substanțială a contribuțiilor federale față de cele de acum, din 2009. Guvernul Federal desfișoară o gamă variată de modalități de sprijin, ceea ce constituie al doilea factor contextual despre care am vorbit.

Cel de-al treilea factor contextual este faptul că noi avem un departament al învățământului superior **care nu este** un minister al învățământului superior. Legislația care a dus la crearea Departamentului învățământului superior al SUA interzice acestuia în mod

explicit orice posibilitate de a interveni în reglementarea procesului academic de la colegii si universități, ca și din învățământul primar și secundar și de a verifica în mod constant ca aceste reglementări să fie în permanență efective. Prima mea îndatorire în calitate de reprezentant al colegiilor și universităților, aici în capitala federală, este să veghez la respectarea acestei prevederi. Și cel mai sigur mod pentru mine de a-mi pierde postul este cel de a încerca să sugerez ca guvernul să poată să intervină în reglementarea activităților din procesul de învățământ din sălile de clasă și amfiteatre. Este un punct de tensiune aici, pentru că așa cum am menționat ați remarcat faptul că Guvernul Federal alocă o grămadă de bani învățământului superior, sumele acestea crescând anual. Pe cale de consecință știți foarte bine că atunci când un guvern îți dă bani are și intenția de a-și spune ce să faci cu ei. Astfel, am văzut creându-se această tensiune în interiorul sistemului de învățământ superior pe parcursul ultimilor 10 ani. Am văzut o sumedenie de propuneri și sugestii prin care se încerca o reglementare guvernamentală a activităților colegiilor și universităților. Alte sugestii priveau modul în care colegiile și universitățile trebuiau să răspundă cerințelor de sus, sau să aibă o activitate mai transparentă și deschisă. Iar Guvernul Federal a impus un pachet integ de măsuri privitoare la raportări, prezentări de materiale de sinteză și transparentă referitoare la activitatea învățământului superior. Dar în cea mai mare parte aceste măsuri nu au încercat în nici un fel să depășească limitele și să permită amestecul nemijlocit în procesul de învățământ. S-a ajuns însă, foarte aproape de această situație; au existat chiar propuneri să se facă acest lucru, și am avut chiar confruntări serioase cu ultimul Secretar al învățământului superior, confrunrtări care până la urmă au ajuns să fie dezbătute în Congres, cu administrația Bush. Iar Congresul care era controlat de democrați a stopat controlul republicanilor asupra învățământului superior. Un alt motiv pentru care a fost blocat acest amestec guvernamental în procesul de învățământ este legat de o lege a administrației Bush cu privire la învățământul secundar cunoscut sub numele „Nici un copil lăsat în urmă”, lege care - încă din primul an al administrației Bush a fost destul de scumpă pentru procesul de învățământ, oferind, în același timp, guvernului federal un control nemăsurat de mare și fără precedent asupra învățământului primar și secundar. Vă reamintesc ce vă spuneam mai devreme, că Departamentul de educație al SUA nu are voie prin lege să se implice în procesul de învățământ, fie la nivel primar, secundar sau universitar. Și mulți dintre membrii Congresului, deopotrivă democrați și republicani, s-au declarat profund surprinși de felul în care administrația Bush s-a implicat în controlul învățământului american. De fapt în 2001, Departamentul de învățământ al SUA își arrogase o substanțială autoritate asupra procesului de învățământ din SUA. Și mulți observatori, inclusiv eu au fost de părere că pe baza acestui precedent, Departamentul de învățământ al SUA încerca să-și asume aceleași drepturi și cu privire la învățământul superior. Cea mai mare dispută din ultimii 4 ani din învățământul american a fost de fapt legată de efortul Departamentului de învățământ de a dobândi mai mult control asupra activităților din campusurile universitare, iar noi am reușit să-i oprim ferm, ba mai mult, Congresul a interzis radical orice amestec în activitatea universitară. Astfel, cel mai important aspect al activității mele este de a păstra neștirbită independența academică.

Așadar, cel de-al treilea aspect este legat de faptul că noi nu avem un minister al educației, iar eu personal voi face tot posibilul ca acest lucru să dăinuie. Când economia merge în declin, guvernele statelor membre întâmpină mari dificultăți în atragerea de fonduri pentru câteva domenii majore. Unul dintre acestea este asistența medicală primară pentru persoanele cu venituri modeste (aceasta fiind una din prioritățile programelor finanțate de stat). Totodată, se înregistrează presiuni substanțiale asupra învățământului primar și secundar, ceea ce constituie o preocupare de prim ordin în tara noastră și suntem conștienți că nu facem suficient pentru acest lucru. În fine, un alt domeniu în care se înregistrează presiuni substanțiale în caz de recesiune

este cel privitor la găsirea de fonduri pentru administrarea închisorilor și penitenciarelor. Acestea sunt primele domenii în care se taie fonduri, când economia merge în declin. Atunci când economia funcționează bine se găsesc mai ușor fonduri, se finanțează mai ușor toate capitoarele sus menționate și se găsesc bani și pentru învățământul superior.

În concluzie, o economie în declin implică tăierea drastică a fondurilor, creșterea taxelor și a cheltuielilor de întreținere a studenților, ceea ce duce învățământul superior, în special cel public, în suferință.

Totuși trebuie remarcat că, în ciuda dificultăților economice prezente și a faptului că vor trebui să treacă decenii până la redresarea bursei și a vieții financiare americane, în ciuda provocărilor legate de costurile vieții, inclusiv ale celei din campusurile universitare, nevoia de învățământ superior nu va scădea, ci va crește în mod constant. Totuși, instituțiile de învățământ superior pentru a face față acestor situații vor trebui să ia măsuri pentru a reduce cheltuielile și totodată a crește veniturile. Oricât de nepopulare ar fi aceste măsuri, eficiența lor este legată de înghețarea salariilor, limitarea închirierilor de spații de învățământ, amânarea investițiilor în construcții și dotări și creșterea taxelor de școlarizare, în special în domeniul învățământului superior de stat.

Deși relativ eficiente pe termen scurt, aceste măsuri de redresare prin autogestione nu vor putea înlocui alocările care vor trebui făcute de Guvernul Federal pe măsură ce starea economiei se va ameliora. Ele sunt doar măsuri de criză.

Unul din domeniile pe care le consider în continuare extrem de importante de studiat în perioada următoare, care va fi și ea marcată de criza economică, este cel legat de strategia pe care o vor aborda colegiile și universitățile pentru stabilirea plafonului taxelor și costurilor de întreținere universitare. Multe universități sunt preocupate ca măcar în acest an să păstreze aceste taxe la un nivel cât mai apropiat de anul trecut, deci cu o creștere minimă, adică de 2-3%.

Evoluția costurilor studiilor universitare în SUA, în ultimii 25 de ani (1980-2005), după inflație, se prezintă în felul următor: taxele pentru colegiul de 4 ani de stat au crescut cu 192%, taxele pentru colegiul de 4 ani din domeniul particular au crescut cu 154%, taxele pentru colegiul de stat de 2 ani au crescut cu 143%.

Să comparăm aceste repere cu altele care sunt la îndemâna americanului obișnuit, de exemplu asigurarea medicală, reper considerat ca unul care a avut una din cele mai rapide creșteri în acești 25 de ani; creșterea ei a fost de 92%. Costul medicamentelor prescrise medicilor, considerat ani în șir drept unul din cele mai spectaculoase în sfera cheltuielilor a avut în acești 25 de ani o creștere de 54%, achiziționarea mașinilor noi, reper semnificativ pentru acești 25 de ani a crescut cu doar 33%.

În tot acest timp venitul mediu pe familie a crescut doar cu 9%.

Am făcut această prezentare a costurilor taxelor și vieții universitare, deși țin să vă spun că mediul academic american este foarte discret în a le face publice. Și motivul acestei discreții este legat de faptul că prețurile aici au crescut mult mai repede decât în multe alte domenii, nu numai în raport cu asistența medicală, ba chiar dramatic, în raport cu creșterea venitului mediu al familiilor americane. Deci, faptul că familiile sunt constrânse drastic să plătească taxele reprezintă o realitate dureroasă. Sunt o sumedenie de motive pentru care prețurile studiilor universitare cresc în SUA, și vă rog să mă credeți, am vorbit cu conducerea multor colegii, m-am adresat și presei, sunt un expert în acest domeniu. La urma urmei, pe americanul obișnuit nu l-interesează care sunt motivele pentru care prețurile cresc, ci doar faptul că ele cresc. Deci, nu de ce au crescut, ci că au crescut.

Și intrucât învățământul superior devine din ce în ce mai important în asigurarea securității economice a cetățeanului, creșterea costurilor studiilor superioare, indiferent de motivul pentru care fenomenul se produce, devine o problemă subiect devine tot mai incomod de abordat pentru președinții de colegii și universități, dar și pentru cei care sunt legați de frecventarea mediului academic.

Datele pe care vi le-am prezentat aici nu sunt în mod curent disponibile pentru marele public, căci ele mai mult ridică probleme și suscită întrebări decât oferă răspunsuri. Este adevărat, după cum ați văzut că sunt foarte întemeiate motivele pentru care prețurile au crescut, dar nu mai contează motivele ci doar faptul că prețurile au crescut. Din punct de vedere

este cel privitor la găsirea de fonduri pentru administrarea închisorilor și penitenciarelor. Acestea sunt primele domenii în care se taie fonduri, când economia merge în declin. Atunci când economia funcționează bine se găsesc mai ușor fonduri, se finanțează mai ușor toate capitoarele sus menționate și se găsesc bani și pentru învățământul superior.

În concluzie, o economie în declin implică tăierea drastică a fondurilor, creșterea taxelor și a cheltuielilor de întreținere a studenților, ceea ce duce învățământul superior, în special cel public, în suferință.

Totuși trebuie remarcat că, în ciuda dificultăților economice prezente și a faptului că vor trebui să treacă decenii până la redresarea bursei și a vieții financiare americane, în ciuda provocărilor legate de costurile vieții, inclusiv ale celei din campusurile universitare, nevoia de învățământ superior nu va scădea, ci va crește în mod constant. Totuși, instituțiile de învățământ superior pentru a face față acestor situații vor trebui să ia măsuri pentru a reduce cheltuielile și totodată a crește veniturile. Oricât de nepopulare ar fi aceste măsuri, eficiența lor este legată de înghețarea salariilor, limitarea închirierilor de spații de învățământ, amânarea investițiilor în construcții și dotări și creșterea taxelor de școlarizare, în special în domeniul învățământului superior de stat.

Deși relativ eficiente pe termen scurt, aceste măsuri de redresare prin autogestione nu vor putea înlocui alocările care vor trebui făcute de Guvernul Federal pe măsură ce starea economiei se va ameliora. Ele sunt doar măsuri de criză.

Unul din domeniile pe care le consider în continuare extrem de importante de studiat în perioada următoare, care va fi și ea marcată de criza economică, este cel legat de strategia pe care o vor aborda colegiile și universitățile pentru stabilirea plafonului taxelor și costurilor de întreținere universitare. Multe universități sunt preocupate ca măcar în acest an să păstreze aceste taxe la un nivel cât mai apropiat de anul trecut, deci cu o creștere minimă, adică de 2-3%.

Evoluția costurilor studiilor universitare în SUA, în ultimii 25 de ani (1980-2005), după inflație, se prezintă în felul următor: taxele pentru colegiul de 4 ani de stat au crescut cu 192%, taxele pentru colegiul de 4 ani din domeniul particular au crescut cu 154%, taxele pentru colegiul de stat de 2 ani au crescut cu 143%.

Să comparăm aceste repere cu altele care sunt la îndemâna americanului obișnuit, de exemplu asigurarea medicală, reper considerat ca unul care a avut una din cele mai rapide creșteri în acești 25 de ani; creșterea ei a fost de 92%. Costul medicamentelor prescrise medicilor, considerat ani în șir drept unul din cele mai spectaculoase în sfera cheltuielilor a avut în acești 25 de ani o creștere de 54%, achiziționarea mașinilor noi, reper semnificativ pentru acești 25 de ani a crescut cu doar 33%.

În tot acest timp venitul mediu pe familie a crescut doar cu 9%.

Am făcut această prezentare a costurilor taxelor și vieții universitare, deși țin să vă spun că mediul academic american este foarte discret în a le face publice. Și motivul acestei discreții este legat de faptul că prețurile aici au crescut mult mai repede decât în multe alte domenii, nu numai în raport cu asistența medicală, ba chiar dramatic, în raport cu creșterea venitului mediu al familiilor americane. Deci, faptul că familiile sunt constrânse drastic să plătească taxele reprezintă o realitate dureroasă. Sunt o sumedenie de motive pentru care prețurile studiilor universitare cresc în SUA, și vă rog să mă credeți, am vorbit cu conducerea multor colegii, m-am adresat și presei, sunt un expert în acest domeniu. La urma urmei, pe americanul obișnuit nu l-interesează care sunt motivele pentru care prețurile cresc, ci doar faptul că ele cresc. Deci, nu de ce au crescut, ci că au crescut.

Și intrucât învățământul superior devine din ce în ce mai important în asigurarea securității economice a cetățeanului, creșterea costurilor studiilor superioare, indiferent de motivul pentru care fenomenul se produce, devine o problemă subiect devine tot mai incomod de abordat pentru președinții de colegii și universități, dar și pentru cei care sunt legați de frecventarea mediului academic.

Datele pe care vi le-am prezentat aici nu sunt în mod curent disponibile pentru marele public, căci ele mai mult ridică probleme și suscită întrebări decât oferă răspunsuri. Este adevărat, după cum ați văzut că sunt foarte întemeiate motivele pentru care prețurile au crescut, dar nu mai contează motivele ci doar faptul că prețurile au crescut. Din punct de vedere

este cel privitor la găsirea de fonduri pentru administrarea închisorilor și penitenciarelor. Acestea sunt primele domenii în care se taie fonduri, când economia merge în declin. Atunci când economia funcționează bine se găsesc mai ușor fonduri, se finanțează mai ușor toate capitoarele sus menționate și se găsesc bani și pentru învățământul superior.

În concluzie, o economie în declin implică tăierea drastică a fondurilor, creșterea taxelor și a cheltuielilor de întreținere a studenților, ceea ce duce învățământul superior, în special cel public, în suferință.

Totuși trebuie remarcat că, în ciuda dificultăților economice prezente și a faptului că vor trebui să treacă decenii până la redresarea bursei și a vieții financiare americane, în ciuda provocărilor legate de costurile vieții, inclusiv ale celei din campusurile universitare, nevoia de învățământ superior nu va scădea, ci va crește în mod constant. Totuși, instituțiile de învățământ superior pentru a face față acestor situații vor trebui să ia măsuri pentru a reduce cheltuielile și totodată a crește veniturile. Oricât de nepopulare ar fi aceste măsuri, eficiența lor este legată de înghețarea salariilor, limitarea închirierilor de spații de învățământ, amânarea investițiilor în construcții și dotări și creșterea taxelor de școlarizare, în special în domeniul învățământului superior de stat.

Deși relativ eficiente pe termen scurt, aceste măsuri de redresare prin autogestione nu vor putea înlocui alocările care vor trebui făcute de Guvernul Federal pe măsură ce starea economiei se va ameliora. Ele sunt doar măsuri de criză.

Unul din domeniile pe care le consider în continuare extrem de importante de studiat în perioada următoare, care va fi și ea marcată de criza economică, este cel legat de strategia pe care o vor aborda colegiile și universitățile pentru stabilirea plafonului taxelor și costurilor de întreținere universitare. Multe universități sunt preocupate ca măcar în acest an să păstreze aceste taxe la un nivel cât mai apropiat de anul trecut, deci cu o creștere minimă, adică de 2-3%.

Evoluția costurilor studiilor universitare în SUA, în ultimii 25 de ani (1980-2005), după inflație, se prezintă în felul următor: taxele pentru colegiul de 4 ani de stat au crescut cu 192%, taxele pentru colegiul de 4 ani din domeniul particular au crescut cu 154%, taxele pentru colegiul de stat de 2 ani au crescut cu 143%.

Să comparăm aceste repere cu altele care sunt la îndemâna americanului obișnuit, de exemplu asigurarea medicală, reper considerat ca unul care a avut una din cele mai rapide creșteri în acești 25 de ani; creșterea ei a fost de 92%. Costul medicamentelor prescrise medicilor, considerat ani în șir drept unul din cele mai spectaculoase în sfera cheltuielilor a avut în acești 25 de ani o creștere de 54%, achiziționarea mașinilor noi, reper semnificativ pentru acești 25 de ani a crescut cu doar 33%.

În tot acest timp venitul mediu pe familie a crescut doar cu 9%.

Am făcut această prezentare a costurilor taxelor și vieții universitare, deși țin să vă spun că mediul academic american este foarte discret în a le face publice. Și motivul acestei discreții este legat de faptul că prețurile aici au crescut mult mai repede decât în multe alte domenii, nu numai în raport cu asistența medicală, ba chiar dramatic, în raport cu creșterea venitului mediu al familiilor americane. Deci, faptul că familiile sunt constrânse drastic să plătească taxele reprezintă o realitate dureroasă. Sunt o sumedenie de motive pentru care prețurile studiilor universitare cresc în SUA, și vă rog să mă credeți, am vorbit cu conducerea multor colegii, m-am adresat și presei, sunt un expert în acest domeniu. La urma urmei, pe americanul obișnuit nu l-interesează care sunt motivele pentru care prețurile cresc, ci doar faptul că ele cresc. Deci, nu de ce au crescut, ci că au crescut.

Și intrucât învățământul superior devine din ce în ce mai important în asigurarea securității economice a cetățeanului, creșterea costurilor studiilor superioare, indiferent de motivul pentru care fenomenul se produce, devine o problemă subiect devine tot mai incomod de abordat pentru președinții de colegii și universități, dar și pentru cei care sunt legați de frecventarea mediului academic.

Datele pe care vi le-am prezentat aici nu sunt în mod curent disponibile pentru marele public, căci ele mai mult ridică probleme și suscită întrebări decât oferă răspunsuri. Este adevărat, după cum ați văzut că sunt foarte întemeiate motivele pentru care prețurile au crescut, dar nu mai contează motivele ci doar faptul că prețurile au crescut. Din punct de vedere

este cel privitor la găsirea de fonduri pentru administrarea închisorilor și penitenciarelor. Acestea sunt primele domenii în care se taie fonduri, când economia merge în declin. Atunci când economia funcționează bine se găsesc mai ușor fonduri, se finanțează mai ușor toate capitoarele sus menționate și se găsesc bani și pentru învățământul superior.

În concluzie, o economie în declin implică tăierea drastică a fondurilor, creșterea taxelor și a cheltuielilor de întreținere a studenților, ceea ce duce învățământul superior, în special cel public, în suferință.

Totuși trebuie remarcat că, în ciuda dificultăților economice prezente și a faptului că vor trebui să treacă decenii până la redresarea bursei și a vieții financiare americane, în ciuda provocărilor legate de costurile vieții, inclusiv ale celei din campusurile universitare, nevoia de învățământ superior nu va scădea, ci va crește în mod constant. Totuși, instituțiile de învățământ superior pentru a face față acestor situații vor trebui să ia măsuri pentru a reduce cheltuielile și totodată a crește veniturile. Oricât de nepopulare ar fi aceste măsuri, eficiența lor este legată de înghețarea salariilor, limitarea închirierilor de spații de învățământ, amânarea investițiilor în construcții și dotări și creșterea taxelor de școlarizare, în special în domeniul învățământului superior de stat.

Deși relativ eficiente pe termen scurt, aceste măsuri de redresare prin autogestione nu vor putea înlocui alocările care vor trebui făcute de Guvernul Federal pe măsură ce starea economiei se va ameliora. Ele sunt doar măsuri de criză.

Unul din domeniile pe care le consider în continuare extrem de importante de studiat în perioada următoare, care va fi și ea marcată de criza economică, este cel legat de strategia pe care o vor aborda colegiile și universitățile pentru stabilirea plafonului taxelor și costurilor de întreținere universitare. Multe universități sunt preocupate ca măcar în acest an să păstreze aceste taxe la un nivel cât mai apropiat de anul trecut, deci cu o creștere minimă, adică de 2-3%.

Evoluția costurilor studiilor universitare în SUA, în ultimii 25 de ani (1980-2005), după inflație, se prezintă în felul următor: taxele pentru colegiul de 4 ani de stat au crescut cu 192%, taxele pentru colegiul de 4 ani din domeniul particular au crescut cu 154%, taxele pentru colegiul de stat de 2 ani au crescut cu 143%.

Să comparăm aceste repere cu altele care sunt la îndemâna americanului obișnuit, de exemplu asigurarea medicală, reper considerat ca unul care a avut una din cele mai rapide creșteri în acești 25 de ani; creșterea ei a fost de 92%. Costul medicamentelor prescrise medicilor, considerat ani în șir drept unul din cele mai spectaculoase în sfera cheltuielilor a avut în acești 25 de ani o creștere de 54%, achiziționarea mașinilor noi, reper semnificativ pentru acești 25 de ani a crescut cu doar 33%.

În tot acest timp venitul mediu pe familie a crescut doar cu 9%.

Am făcut această prezentare a costurilor taxelor și vieții universitare, deși țin să vă spun că mediul academic american este foarte discret în a le face publice. Și motivul acestei discreții este legat de faptul că prețurile aici au crescut mult mai repede decât în multe alte domenii, nu numai în raport cu asistența medicală, ba chiar dramatic, în raport cu creșterea venitului mediu al familiilor americane. Deci, faptul că familiile sunt constrânse drastic să plătească taxele reprezintă o realitate dureroasă. Sunt o sumedenie de motive pentru care prețurile studiilor universitare cresc în SUA, și vă rog să mă credeți, am vorbit cu conducerea multor colegii, m-am adresat și presei, sunt un expert în acest domeniu. La urma urmei, pe americanul obișnuit nu l-interesează care sunt motivele pentru care prețurile cresc, ci doar faptul că ele cresc. Deci, nu de ce au crescut, ci că au crescut.

Și intrucât învățământul superior devine din ce în ce mai important în asigurarea securității economice a cetățeanului, creșterea costurilor studiilor superioare, indiferent de motivul pentru care fenomenul se produce, devine o problemă subiect devine tot mai incomod de abordat pentru președinții de colegii și universități, dar și pentru cei care sunt legați de frecventarea mediului academic.

Datele pe care vi le-am prezentat aici nu sunt în mod curent disponibile pentru marele public, căci ele mai mult ridică probleme și suscită întrebări decât oferă răspunsuri. Este adevărat, după cum ați văzut că sunt foarte întemeiate motivele pentru care prețurile au crescut, dar nu mai contează motivele ci doar faptul că prețurile au crescut. Din punct de vedere

este cel privitor la găsirea de fonduri pentru administrarea închisorilor și penitenciarelor. Acestea sunt primele domenii în care se taie fonduri, când economia merge în declin. Atunci când economia funcționează bine se găsesc mai ușor fonduri, se finanțează mai ușor toate capitoarele sus menționate și se găsesc bani și pentru învățământul superior.

În concluzie, o economie în declin implică tăierea drastică a fondurilor, creșterea taxelor și a cheltuielilor de întreținere a studenților, ceea ce duce învățământul superior, în special cel public, în suferință.

Totuși trebuie remarcat că, în ciuda dificultăților economice prezente și a faptului că vor trebui să treacă decenii până la redresarea bursei și a vieții financiare americane, în ciuda provocărilor legate de costurile vieții, inclusiv ale celei din campusurile universitare, nevoia de învățământ superior nu va scădea, ci va crește în mod constant. Totuși, instituțiile de învățământ superior pentru a face față acestor situații vor trebui să ia măsuri pentru a reduce cheltuielile și totodată a crește veniturile. Oricât de nepopulare ar fi aceste măsuri, eficiența lor este legată de înghețarea salariilor, limitarea închirierilor de spații de învățământ, amânarea investițiilor în construcții și dotări și creșterea taxelor de școlarizare, în special în domeniul învățământului superior de stat.

Deși relativ eficiente pe termen scurt, aceste măsuri de redresare prin autogestione nu vor putea înlocui alocările care vor trebui făcute de Guvernul Federal pe măsură ce starea economiei se va ameliora. Ele sunt doar măsuri de criză.

Unul din domeniile pe care le consider în continuare extrem de importante de studiat în perioada următoare, care va fi și ea marcată de criza economică, este cel legat de strategia pe care o vor aborda colegiile și universitățile pentru stabilirea plafonului taxelor și costurilor de întreținere universitare. Multe universități sunt preocupate ca măcar în acest an să păstreze aceste taxe la un nivel cât mai apropiat de anul trecut, deci cu o creștere minimă, adică de 2-3%.

Evoluția costurilor studiilor universitare în SUA, în ultimii 25 de ani (1980-2005), după inflație, se prezintă în felul următor: taxele pentru colegiul de 4 ani de stat au crescut cu 192%, taxele pentru colegiul de 4 ani din domeniul particular au crescut cu 154%, taxele pentru colegiul de stat de 2 ani au crescut cu 143%.

Să comparăm aceste repere cu altele care sunt la îndemâna americanului obișnuit, de exemplu asigurarea medicală, reper considerat ca unul care a avut una din cele mai rapide creșteri în acești 25 de ani; creșterea ei a fost de 92%. Costul medicamentelor prescrise medicilor, considerat ani în șir drept unul din cele mai spectaculoase în sfera cheltuielilor a avut în acești 25 de ani o creștere de 54%, achiziționarea mașinilor noi, reper semnificativ pentru acești 25 de ani a crescut cu doar 33%.

În tot acest timp venitul mediu pe familie a crescut doar cu 9%.

Am făcut această prezentare a costurilor taxelor și vieții universitare, deși țin să vă spun că mediul academic american este foarte discret în a le face publice. Și motivul acestei discreții este legat de faptul că prețurile aici au crescut mult mai repede decât în multe alte domenii, nu numai în raport cu asistența medicală, ba chiar dramatic, în raport cu creșterea venitului mediu al familiilor americane. Deci, faptul că familiile sunt constrânse drastic să plătească taxele reprezintă o realitate dureroasă. Sunt o sumedenie de motive pentru care prețurile studiilor universitare cresc în SUA, și vă rog să mă credeți, am vorbit cu conducerea multor colegii, m-am adresat și presei, sunt un expert în acest domeniu. La urma urmei, pe americanul obișnuit nu l-interesează care sunt motivele pentru care prețurile cresc, ci doar faptul că ele cresc. Deci, nu de ce au crescut, ci că au crescut.

Și intrucât învățământul superior devine din ce în ce mai important în asigurarea securității economice a cetățeanului, creșterea costurilor studiilor superioare, indiferent de motivul pentru care fenomenul se produce, devine o problemă subiect devine tot mai incomod de abordat pentru președinții de colegii și universități, dar și pentru cei care sunt legați de frecventarea mediului academic.

Datele pe care vi le-am prezentat aici nu sunt în mod curent disponibile pentru marele public, căci ele mai mult ridică probleme și suscită întrebări decât oferă răspunsuri. Este adevărat, după cum ați văzut că sunt foarte întemeiate motivele pentru care prețurile au crescut, dar nu mai contează motivele ci doar faptul că prețurile au crescut. Din punct de vedere

este cel privitor la găsirea de fonduri pentru administrarea închisorilor și penitenciarelor. Acestea sunt primele domenii în care se taie fonduri, când economia merge în declin. Atunci când economia funcționează bine se găsesc mai ușor fonduri, se finanțează mai ușor toate capitoarele sus menționate și se găsesc bani și pentru învățământul superior.

Vorbiți, scrieți corect românește

Folosirea corectă a unor neologisme

Conf. univ. dr. Valeriu MARINESCU
Decanul Facultății de Limba și Literatură Română

Intervențiile noastre în paginile săptămânalului *Opinia națională* sunt destinate nu atât filologilor, cunoscătorilor în domeniu, cât mai ales studenților și tuturor celor care vor să dobândească o solidă cultură lingvistică. Urmărim să îi ajutăm pe prietenii limbii române să se exprime corect, atât oral, cât și în scris, și, de asemenea, să dobândească un vocabular cât mai bogat și mai variat.

În articolul nostru precedent, am abordat, printre altele, o problemă foarte importantă a cultivării limbii române actuale – neologismele –, arătând că acestea, deși au jucat și joacă în continuare un rol foarte important în îmbogățirea vocabularului, constituie și sursa multor greșeli de exprimare. Unele neologisme sunt pronunțate greșit, altele sunt scrise greșit, iar altele sunt incorect întrebuințate ca sens, ca înțeles. Și astăzi ne vom referi la ortografierea, la scrierea corectă a unor neologisme care au o vechime mai mare sau mai mică în limba română. În general vorbind, neologismele cu o anumită vechime în limbă se scriu după cum se pronunță – de pildă *abajur, aport, sejur* etc. Alte neologisme se ortografiază etimologic, adică sunt scrise ca în limba din care provin: *cash, chewing-gum, jeep, ketchup, room-service, staff, whisky*. Neologismele tocmai prezentate sunt de origine engleză, ele scriindu-se și pronunțându-se și în română la fel ca în engleză. Trebuie făcută o precizare în legătură cu neologismul *weekend*: conform ediției a II-a a *Dicționarului*

ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române, el se scrie într-un cuvânt, într-o unitate, deci nu se mai folosește cratima. Iată și alte neologisme provenite din engleză, care, în română, se scriu precum în limba de origine: *badminton, blazer, blues, broker, charter, jogging, leasing, lobby, play-back*. Neologismele de origine franceză se adaptează mai ușor decât cele de proveniență engleză. Totuși, trebuie reținute câteva cazuri: *café-frappé, deux-pièces, rendez-vous, tete-à-tete*. Neologismele de proveniență italiană se ortografiază, în română, de regulă așa cum se pronunță: *canalie, piațetă, rarissim*. În schimb, în cazul termenilor muzicali și în cazul unor termeni cu caracter internațional, se va păstra grafia din limba italiană, presupunând folosirea consoanelor duble: *allegretto, bravissimo, graffiti, pizza*. Există și câteva neologisme de origine germană, la care pronunțarea diferă de scriere: *bitter, diesel, föhn* etc.

Verbele neologice terminate la infinitiv în „a” preferă, la indicativ prezent, forme cu „ez”. Spunem corect, de pildă, eu copiez (nu eu copii) – îl copiază (nu el copie). Deceori, asemenea verbe sunt admise de norme cu două forme, specializate semantic: *a acorda – acordă (Studenta acordă atenție tuturor materiilor)* și *acordează (un instrument muzical); a concura – concură (Toți factorii concură pentru a demonstra acest lucru)* și *concurează (Ei concurează pentru un post mai bine*

plătit); a contracta – contractă (Mușchii se contractă); și contractează (o boală); a manifesta – manifestă (interes) și manifestează (Salariații manifestează în centrul orașului); a reflecta – reflectă (arată) și reflectează (se gândește la un anumit lucru). **Verbele a crea, a agreea, a proceea, a recrea** se scriu, la indicativ prezent, cu doi „e”, cu excepția persoanelor I și a II-a plural; iată formele corecte ale verbului *a crea*: *eu creez – noi creăm, tu creezi – voi creați, el creează – ei creează*. În cazul verbului *a continua*, ediția a II-a a *Dicționarului ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române* ne arată că trebuie folosită forma *continui*, atât pentru persoana I, cât și pentru persoana a II-a – deci *spunem eu continui, tu continui*. Până în 2005, la persoana I singular trebuia să spunem *eu continui*.

Așadar, folosirea neologismelor generează numeroase greșeli de exprimare și, tocmai de aceea, reprezentă, în opinia multor specialiști, principala problemă în materie de cultivarea limbii române. Unul dintre cei mai buni lingviști români care s-a oprit, în lucrările sale, asupra neologismelor este prof. univ. dr. Theodor Hristea. Scrierea, pronunțarea și întrebuințarea corespunzătoare a neologismelor constituie o parte esențială a culturii lingvistice a oricărui vorbitor, iar aceasta, la rândul ei, este o parte integrantă a culturii noastre generale.

Sperând că informațiile primite astăzi de cititorii noștri au fost utile, ne încheiem intervenția, oprindu-ne asupra construcției *din punct de vedere*, de multe ori folosită greșit. Astfel, enunțul *Din punct*

Cititorii fideli își amintesc, desigur, că, în finalul ultimului nostru articol publicat în *Opinia națională*, au primit o “temă pentru acasă”; era vorba despre un text care conținea diferite tipuri de greșeli, sarcina cititorilor fiind să rescrie textul, corectând toate greșelile conținute, indiferent de natura lor. Iată și textul: *Ei venise la facultate, dorind săi dovedească mamii că și copiii ei trebuie să pot să învețe carte, ca și ceilalți. Băiatul cel mare fusese șeful unei promoții celebră pentru meritele studenților care făcuse parte din ea. Până și Decanul îl felicitase*. Se cuvine, în cele ce urmează, să arătăm greșelile întâlnite în text. În primul rând, observăm un dezacord: verbul *venise*, cu funcția sintactică de predicat, se află la singular, în timp ce subiectul, exprimat prin pronumele personal *ei*, este la plural. Prin urmare, vom spune corect *Ei veniseră; venise* este forma corectă pentru singular: *el venise* sau *ea venise*. Săi se scrie, în textul nostru, cu cratimă (să-î), deși este vorba despre o singură silabă, deoarece întâlnim două părți de vorbire diferite: o conjuncție și un pronume. Forma articulată pentru dativ singular a substantivului *mamă* este *mamei*, nu *mamii*. Cuvântul *copiii* se scrie cu trei „i”: primul apare și în cuvântul de bază, *copil*, cel de-al doilea marchează pluralul, iar cel de-al treilea este articolul hotărât. Verbul *a trebui* are, la indicativ prezent persoana a III-a, forma *trebuie*, atât la singular, cât și la plural; prin urmare, forma *trebuie* este incorectă. Termenul *ceilalți* este incorect, incul; forma corectă, literară a acestui pronume este *ceilalți*; la fel, vom spune corect (și vom scrie ca atare) *celălalt, cealaltă, celelalte*. În cel de-al doilea enunț al textului nostru, substantivul *promoție* trebuie scris cu doi “i”, care, de altfel, se și aud în rostire. Adjectivul, așa cum învățăm în școală, se acordă în gen, în număr și în caz cu substantivul determinat; prin urmare, din moment ce substantivul *promoție* este în cazul genitiv, și adjectivul *celebră* trebuie să stea tot în cazul genitiv, având forma *celebre*: *șeful unei promoții celebre*. În continuare, întâlnim un alt dezacord: verbul *făcuse*, cu funcția sintactică de predicat, se află la singular, în timp ce subiectul este exprimat prin pronumele relativ *care*, iar acesta ține locul substantivului *studenți*, aflat la plural. Prin urmare, vom spune corect *prin meritele studenților care făcuseră parte din ea*. În ultimul enunț al textului nostru, întâlnim două greșeli. Prima apare în scrierea substantivului *Decanul*. Denumirile funcțiilor se scriu cu literă mică: *președinte, prim-ministru, general*, deci și *decan*. Vom scrie cu inițială majusculă aceste cuvinte într-o cerere: *Domnule Președinte, Domnule General, Domnule Decan*. În sfârșit, verbul *felicitase* este scris greșit; cratima nu trebuia utilizată, întrucât nu avem două părți de vorbire: un verb și un pronume. Forma *felicitase* va trebui scrisă, prin urmare, într-un cuvânt, într-o unitate, așa cum scriem de pildă formele *felicitasem, felicitaserăm, felicitaserăți*. Iată acum textul corectat (am subliniat formele care, inițial, au fost scrise greșit): *Ei veniseră la facultate, dorind să-i dovedească mamei că și copiii ei trebuie și pot să învețe carte, ca și ceilalți. Băiatul cel mare fusese șeful unei promoții celebre pentru meritele studenților care făcuseră parte din ea. Până și decanul îl felicitase*.

de vedere al organizării, spectacolul a lăsat de dorit este incorect, întrucât noemele limbii literare cer articularea substantivului punct dacă acesta este urmat de un genitiv

– corect vom spune *Din punctul de vedere al organizării, spectacolul a lăsat de dorit*. Fără articol, *punct* se folosește atunci când expresia este urmată de un adjectiv; așadar,

spunem *din punctul de vedere al organizării, din punctul de vedere al interpretării*, dar spunem *din punct de vedere organizatoric, din punct de vedere interpretativ*.

Exercițiul de lectură

Textul, dulce textul....

Ion CORBU

Antropomorfismul poemului Marianeî Marin redus, non pejorativ, la text, provine, posibil, din acel „neindoielnic trup” utilizat de erudiții arabi când vorbesc despre text. Text care-mi dă dovada că el mă dorește, iar ca dovadă scriitura. (Barthes)

„Scriu ca să nu fiu nebuln” (Bataille), dar, se întreabă Barthes, cine ar putea spune: „scriu ca să nu-mi fie frică ?” (.....) Cine ar putea scrie spaima ? (ceea ce vrea să spună a o povesti) Spaima nu alungă, nici nu constrânge, nici nu împlinește scriitura: prin cea „mai imobilă dintre contradicții amândouă coexistă separate”. Dar chiar dacă nu poate, poetul tinde. Așadar, o posibilă antinomie ingenuu – incomprehensibil, în subiectanță poet – lume, generatoare de spaima, surprinde din MARELE TEXT, o secvență și anume” Textul care a privit la stânga, apoi la dreapta”.

Structura poemului este simplă și are la bază permutația. Se invocă adversarii „textul acesta” ca o continuare firească a unei anteriorități poetice oarecare, text care, teleologic, „mi se va usca pe mâini”, cum spune autoarea. Avansăm ipoteza utilizării verbului „se va usca” în sensul „dispariției” sau „sinuciderii textului” și nu în sensul de „va fi gata”, „ va fi terminat”. Această interpretare este validată de utilizarea, de această dată indubitabil, a verbului, în sensul precizat mai sus, în contextul „dar mâinile acestea care ție se vor usca pe gât ?” presupunând fie o tentativă de agresivie fie, dimpotrivă, o stare de adulație, simbolizând cu siguranță o atrofieri până la devitalizare, „uscare” a mâinilor. Aceste ultime două versuri sunt rezultanta unei relații de comutare sau tranzitivitate: „textul mi se va usca pe mâini” „mâinile ție se vor usca pe gât”. Coroborate, primele două versuri și ultimele două, care intertextualizează story-ul despre alt text, despre textul „Acela”, text având o relativă autonomie și care ne va ajuta în percepția „textului acesta”, coroborate deci, aceste versuri ne permit interpretarea de mai sus, ele simbolizând lipsa de validitate a textului (din varii motive interioare sau, coercitiv, exterioare) ca produs evident mediat al mâinilor, precum și lipsa de forță fizică, de vitalitate, din aceleași motive a mâinilor, deci, pars pro toto, a autoarei textului.

Lucidizând și ținând seama de histerezisul poetic sociolectal, autoarea, prin relația de tranzitivitate citată, se identifică cu textul astfel încât se stabilește un fenomen de supraconductibilitate neoesică în ambele sensuri text-autor , autor-text, spaimele unuia trecând la celălalt, fără nici un fel de pierderi, de unde, încălcătura dramatică a

Textul care a privit la stânga, apoi la dreapta

Mariana Marin

Dar textul acesta care mi se va usca pe mâini ?
Acela – povestea înfrigurată Margot, în seara mansasdei – urmărind într-o bună zi personajele unui scriitor, a ajuns în pustiu, lângă o fântână adâncă, adâncă, adâncă.
Acolo i-a fost dat să întâlnească un înțelept
Care avea o barbă albă, albă...
Și pe care l-a întrebat:
- N-ai văzut cumva și tu acele umbre
pe care le urmăresc încă de la răsăritul soarelui ?
Nu ți-a fost și ție izbită privirea de scheletele lor răufăcătoare ?
Nu le-ai auzit și tu cuvântul viclean și nu te-a îngrețoșat și ție tine mirosul lor ?
Înțeleptul a privit atunci la stânga, apoi la dreapta, și s-a scurs liniștit în propria sa umbră, aidaoma unui text adânc de adânc.
Dar mâinile acestea
Care ți se vor usca pe gât ?

(Din volumul *Aripa secretă*, Cartea Românească, 1968)

poemului. „Textul acesta”, asemenea poate „textului accluia”, „adânc de adânc” se va scurge liniștit în „propria sa umbră”, adică, în sens dialectic, se va autonega.

Trecând la textul „Acela” și el având un „scriptor” atenția pare să se concentreze pe funcția metaliterară. Atitudinea acestui text față de „acele umbre” , personaje neveridice, nerealizate sau personaje negative, fantome, duhuri necurate, „și ele creație a cuiva personaje unui scriitor”, deci o lume „lumea se dizolvă în fapte” (Wittgenstein)- este explicată prin utilizarea unor termeni angoasani și depreciativi. Aceste personaje, deci lumea lor, autoarea lasă la latitudinea lectorului concretizarea unei astfel de lumi, izbise privirea, scheletele lor sunt răufăcătoare (personaje scheletice? sau până și scheletele!!), cuvântul este viclean, iar mirosul îngrețoșează.

Față de asemenea personaje, Înțeleptul aflat în pustiu (și în pustiu sau oricât ar fi de pustiu tot mai există înțelepți și înțelepciune „, o fântână adâncă, adâncă”, cum

zice autoarea) prudent sau temător, „aidaoma unui text adânc de adânc”, așadar, la superlativ, cum ar fi și textul în cauză, realizează că și o singură replică ar însemna recunoaștere, deci validare, legitimare a acelei lumi hidoase, și, ca atare, singura soluție etică rămâne autonegarea: „și s-a scurs liniștit în propria sa umbră” după ce „, a privit la stânga, apoi la dreapta” fie pentru a se asigura că nu mai există nici un pericol, fie pentru a salva ceea ce ar mai putea fi salvat.

Așadar, întrebările, nu numai retorice, „ dar textul acesta”, „dar mâinile acestea” se revelează și se susțin prin raportare la textul „Acela”, definindu-se ca o meditație asupra unei posibile, teleologice, similitudini tragice.

Astfel, poemul își este autosuficient, realizând prin cele câteva permutări textuale un sistem poetic dens, coerent și benefic, neînchis așa încât, mutatis mutandis, am putea afirma asemenea lui Saussure că „, nu totul a rămas neclar, dar nici nu a fost clarificat încă totul”.

Ethosul românesc în condițiile globalizării culturale

George Călinescu: „Specificul național” și tipul intelectualului român

Lector univ.dr. Grațiela POPESCU-GIUVARA
Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

În contextul actual al fragmentarismului și al mult discutatului consum cultural, fundamentat mai degrabă pe management decât pe valoare în sine, a căuta modele culturale, stil și viziune a „monumentalului” critic, ca altădată George Călinescu în „Istoria literaturii” sale, a devenit act critic recuperatoriu. „Monumentalul”, privit ca un „stil necesar al literaturii”, dar și ca metodă de analiză (critică) în domeniul artelor în general, s-ar putea traduce ca necesitate a valorizării critice într-un sistem.

Cultura română are vocația „impresionismului”, barochist, temperamental, uramic. Salturile și recuperările țin de creatori de excepție, pu de tendințe de ansamblu. În „Modele epice în Istoria literaturii” („Sfidarea retoricii, Jurnal german”, Ed. Cartea Românească, 1985), Eugen Simion scrie despre un Călinescu al „monumentalului” critic, cu imanență vocație a construcției și clasicizării sau recuperării integrale a valorilor: „George Călinescu a văzut cultura română și a construit-o, din punct de vedere critic, din perspectiva unei monumen- talități ideale. Văcăreștii, Conachi, Baronzii, zeci și sute de scriitori minori intră într-o ierarhie și, trăind în umbra piscurilor, exprimă împreună o vastă dorință de construcție în spirit” (...)

Istoria, „traduce mai bine decât oricare altă operă dorința lui de construcție”. La apariția *Istoriei literaturii române*, Eugen Lovinescu le spunea prietenilor săi: „E o carte genială, domni mer...”

Pasiunea pentru amănunt și raportarea personajelor-scriitorilor, permanent, la cultura universală, creația critică

de nord a Bucovinei în 1941 s-ar fi putut realiza în afara războiului de coaliție alături de Reich), participarea unor generali la activitatea de guvernare a regimului Antonescu etc. După 1948 au fost judecați și închiși și cei care „se opuneau clasei muncitoare și mișcării revoluționare”, care primejduiuau „construirea socialismului”, ori defăimau puterea de stat, manifestându-se sau nu ca dușmani ai noii orânduirii. Ca urmare, peste 100 de generali români au fost condamnați la ani mulți de detenție grea, jumătate dintre ei murind în închisori.

Primul arestat, în seara zilei de 23 august 1944, a fost mareșalul Ion Antonescu

acestea, urmărirea penală a încetat abia doi ani mai târziu. Generalul Ilie Șteflea nu a fost singurul în această situație. Până la sfârșitul lunii octombrie 1944, au mai fost arestați generali Gheorghe Potopceanu, Athanasie Trincu, Alexandru Nasta, Constantin Trestoreanu, Radu Korne, Gheorghe Cialăk, deși nici unul dintre ei nu figura pe listele de criminali de război care începuseră să fie întocmite. Surprins, s-a arătat, la 27 februarie 1945, chiar și generalul magistrat Constantin Păiș, care informa pe ministrul de Război că în cazul acestora „nu se cunosc motivele care au necesitat această măsură”.

În afara generalilor, care au suferit și au murit în pușcării, o soartă crudă a avut generalul

CLIO

(judecat, apoi condamnat la moarte și împușcat la 1 iunie 1946). A urmat arestarea și încarcerarea generalului Ilie Șteflea, fost șef al Marelii Stat Major, care (convins că era nevinovat) întreba pe anchetatori: „Când se va dovedi, nu numai că nu sunt vinovat, dar că am adus numai enorme servicii oștirii și țării, cine va răspunde de toate umilințele la care am fost supus? Cine va putea justifica ținerea mea în această situație, de la 23 august, fără să fiu măcar anchetat?”. A murit, bolnav de inimă, la 21 mai 1946, după ce mult timp i se impusese domiciliu obligatoriu. Cu toate

Spre cinstea lor, ei și-au păstrat demnitatea chiar și în închisoare, îndurând și necerând „nici milă, nici iertare, ci dreptate”, așa cum declara generalul Emanoil Leoveanu. Au cerut doar (așa cum a făcut generalul Nicolae Macici) să nu fie condamnați „ostașii care în timpul războiului și-au făcut doar datoria și au executat ordinele superioare”. Pe bună dreptate, același general întreba: „La ce s-ar rezuma oare războiul dacă

Distrugerea elitei militare române (1944-1964)

Prof. univ. dr. Alesandru DUȚU

În mod cu totul paradoxal, la scurt timp după trecerea României de partea Națiunilor Unite (23 august 1944), corpul de comandă al armatei române a trăit o adevărată dramă, numeroși generali și ofițeri superiori (care executaseră în cel peste trei ani de război ordinele primite) fiind areștați și întemnițați fără să li se comunice acuzațiile concrete care li se aduceau, în afara celor generale și nereale de criminali de război și de participanți la provocarea dezastrului țării. Amărât de tragedia pe care o trăia, generalul Athanasie Trincu consemna cu tristețe: „Trăind visul meu aievea m-am trezit în pușcărie. În cele șase luni de prevenție încerc să-mi amintesc vreo vină. Nu o aflui. Hotărât, nu! O spune generalul, o spune omul, o spune șeful de familie pe nedrept înclărmată”.

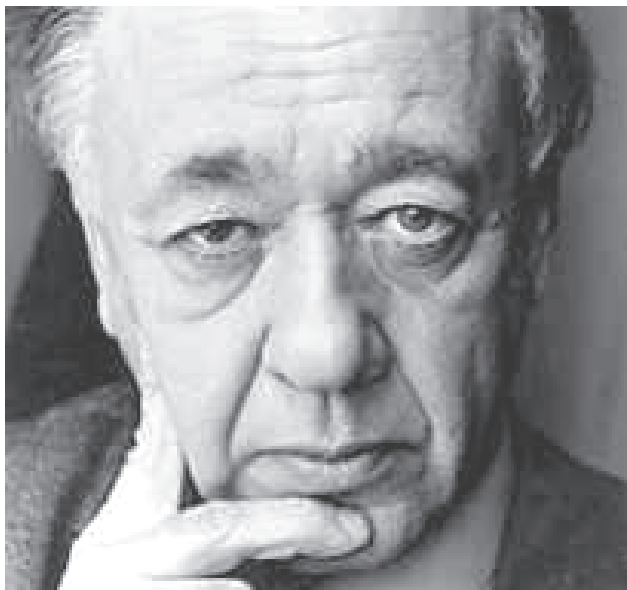
Aceasta era situația incredibilă și paradoxală cu care s-a confruntat o parte a corpului de comandă al armatei române, la scurt timp după trecerea României de partea Națiunilor Unite, după înlocuirea unui regim considerat a fi fost dictatorial cu un altul care se dorea a fi democratic. Parte componentă a dramei intelectualiității, a elitelor române, drama generalilor a început în plan efort militar pentru reintregirea graniței de vest a României, fiind determinată, pe lângă oportunitățile interne, de imixtiunile și abuzurile autorităților sovietice de ocupație.

Atunci când Tribunalul Poporului a început să judece și să condamne s-a invocat participarea la războiul agresiv împotriva Uniunii Sovietice (ignorându-se complet faptul că aceasta ocupase în 1940 Basarabia și nordul Bucovinei), colaborearea cu Germania până la 23 august 1944 (ca și când eliberarea Basarabiei și a părții

Marele absent de la propriul centenar

În timp ce Societatea Culturală „Eugen Ionescu” din Slatina, localitatea natală a marelui dramaturg, care s-a născut aici pe 26 noiembrie 1909 și s-a stins din viață în capitala Franței, pe 28 martie 1994, a lansat programul cultural „Acasă la Eugen Ionescu”, care marchează celebrarea centenarului, prin proiecția unui film documentar despre viața și opera scriitorului și printr-un recital de poezie din volumul „Elegii pentru ființe mici”, semnat de același autor, de la Paris s-a transmis un mesaj incredibil, descurajator. Centenarul va avea loc la Paris în absența operelor celebrului scriitor francez, de origine română, pentru că fiica sa a

refuzat pur și simplu cedarea drepturilor de autor și, în consecință, nicio piesă purtând semnătura lui Eugen Ionescu nu se va putea prezenta în cadrul manifestărilor dedicate acestui eveniment. Gestul, pe cât de surprinzător, pe atât de tulburător, a fost motivat de faptul că, pe de o parte, organizatorii sunt de origine română – Delegația României despre viață și opera scriitorului și printr-un recital de poezie din volumul „Elegii pentru ființe mici”, semnat de același autor, de la Paris s-a transmis un mesaj incredibil, descurajator. Centenarul va avea loc la Paris în absența operelor celebrului scriitor francez, de origine română, pentru că fiica sa a

volumul de poezie „Elegii pentru ființe mici” și cartea de eseu critice „Nu” –, nu au putut convinge, recunoscându-se, într-un târziu, doar atât că, ce-i drept, Eugen Ionescu a scris și în limba română, dar... în tinerete. Câtă înverșunare în a contesta originea română a eruditului scriitor tocmai în momentul atât de fast al organizării centenarului nașterii lui Eugen Ionescu! Și, când organizatorii au propus ca spectacolul să fie realizat de o companie franceză de teatru refuzul categoric a venit ca un trăsnet. Umilitor.

Până la urmă, organizatorii Centenarului Eugen Ionescu s-au decis ca omagierea acestui

eveniment, în luna mai, să se desfășoare la sediul UNESCO din Paris, printr-un spectacol de teatru după o piesă de Matei Vișniec și printr-o masă rotundă despre opera și personalitatea dramaturgului.

Manifestările vor fi finanțate, probabil, de către Ministerul Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, bugetul producției teatrale este de 24.000 de euro, partea română urmând să asigure 10.000 de euro. Dar și această perspectivă este incertă, întrucât nu se mai manifestă un interes deosebit pentru investiția în asemenea evenimente culturale externe. Păcat!

Maria-Adela DAVIDESCU

epistola a V-a

Dragă cititoare, dragă cititorule, Dacă nu porți în inimă dragostea, atunci nu ai cu tine nici o poveste și nu mai ești vie! Inșă nu ai trecut dincolo, pe tărâmul viselor, ci ești încă aici, pierdută/rătăcitor, o umbră printre oameni. Iubirea este puterea de a uni. I se pot da nenumărate definiții. Totuși, ea nu poate fi închisă în cuvinte. Cel mai adesea este înțeleasă unilateral, dintr-un unghi închis. Bărbații nu văd în dragoste altceva decât sex, iar femeile o reduc la relație. Iubirea nu înseamnă numai sex, nici numai relație, deși include ambele dimensiuni.

În dragoste, unii au nevoie de căldură sufletească, alții de nebulie trupească, iar mulți de amândouă. Dacă vrei să deții secretul, atunci topește opozițiile în complementaritate și fă astfel ca dualul și multipul să redevină unul! Iubește și trăiește după principiul unității contrariilor!

Când iubești cu adevărat, atunci dăruiești, fără să ceri

nimic în schimb. Este nevoie ca dragostea să fie împărțită. Dacă cineva iubește pe altcineva sau altfel decât tine, oferă-i respect și înțelegere, pentru că nu există norme și reguli în iubire! Nimeni nu este obiectul altcuiva în dragoste. Gelozia și posesia nu sunt

este puterea de a uni. I se pot da nenumărate definiții. Totuși, ea nu poate fi închisă în cuvinte. Cel mai adesea este înțeleasă unilateral, dintr-un unghi închis. Bărbații nu văd în dragoste altceva decât sex, iar femeile o reduc la relație. Iubirea nu înseamnă numai sex, nici numai relație, deși include ambele dimensiuni.

expresii sau dovezi ale iubirii, cum susțin unii, ci forme de boală. Nu este o rușine dacă le ai, dar caută să te vindeci de ele, pentru că altfel îți vor întuneca sufletul și-ți vor face viața amară! Am învățat să nu iudex pe celălalt. Dacă ești femeie, nu uita nicicând că bărbatul nu este un animal domestic. Ar fi bine să-i înțelegi firea. Fă-l să se simtă puternic!

Dacă ești bărbat, adu-ți mereu aminte că femeia este aerul pe care-l respiri. Ai face bine s-o ascuți. Fă-o să se simtă deosebită!

Dar tu, dragă cititoare, dragă cititorule, poate știi mai bine ca mine. Cine sunt eu să-ți dau fie sfaturi!?

Deși se întrupează mai mereu, cum bine știm cu toții, dragostea se împlinește prin spirit, nu prin carne. Dumnezeu este iubire, iar cine trăiește în iubire, trăiește în Dumnezeu, iar Dumnezeu trăiește în ea/el, după cum ne povătuiește „Biblia”. Religia creștină se înalță pe iubire. Singura lege creștină, potrivit cărții sfinte, este să-l iubești pe Dumnezeu din toată ființa ta. Dumnezeu este intruchipat în omul de lângă tine. A fi creștin înseamnă a-ți iubi aproapele. Aceasta este moștenirea neprețuită lăsată de Iisus Hristos oamenilor. Dragoste față de Dumnezeu Tatăl, față de Dumnezeu Fiul și față de aproapele tău. Inșă aproapele este oricare dintre noi, chiar dacă este departe de noi ca spațiu, timp, limbă, rasă, sex, vârstă, civilizație, cultură, spiritualitate, confesiune, religie sau credință.

Dragostea nu are nevoie de formă pentru a fi. Ea nu este condiționată. Adevărata iubire nu este singulară, dar nici duală sau plurală. A iubi pe toți și a nu iubi pe nimeni. Atașament de detașare, legătură în libertate, în același timp. Cine iubește

doar forma, numele sau persoana, acela este înălțat. Ar fi bine să învățăm să iubim iubirea, pentru că doar ea nu este trecătoare. Fidelitate față de dragoste este viața. Să ne trăim dragostea!

Am nevoie de lumina ta în această noapte adâncă în care cu toții trăim. Există o candelă ce nu se stinge niciodată – dragostea.

În a șasea epistolă, aș dori să discutăm despre cunoaștere. Sănătate și serenitate!

Cu sinceritate, al dumneavoastră, Mircea ITU

Branding-Rebranding

Câteva lucruri care nu se fac în branding

Dintr-o greșită înțelegere a noțiunii de *branding* și, mai ales, din spirit de economie, mulți întreprinzători români aleg variante „ieftine”, atunci când își construiesc o identitate. De altfel, cred că sintagma de mai înainte este prea pretențioasă; ei pur și simplu își *pun* un nume care le sună bine, își *trănesc* un fel de imagine ca să fie în rândul lumii și își *bagă* un slogan (dar, asta, opțional). Ce mare lucru? Ce atâtă tam-tam cu poziționarea, identitatea, comunicarea? Și cei mai mulți o fac cu mijloace rudimentare, apelând la oameni complet nepregătiți, de pe azi pe azi – că le trebuie repede, un mizicic între o întâlnire importantă și o contabilitate (și mai importantă).

Așadar, antreprenori/patroni/manageri buni, când vă hotărâți să ieșiți în lume cu o identitate, ar trebui să știți că:

1. Nu trebuie să consideri că un *băiat* de la calculator, care se *descurcă* într-un program de grafică (să zicem *Corel*, deși e mai „cool” *Adobe*), se pricepe neapărat să vă deseneze o siglă reprezentativă. **Art directorul specialist în logotipuri** – da, există această meserie – face școli post-universitare și practică din greu în Occident ca să deprindă știința proporțiilor, culorilor, dimensiunilor unui simbol grafic. Studiază *trend-urile*, calculează. Și dacă are talent, inițiază noi direcții în grafica identitară.

2. Niciodată nu trebuie să comandați sigla *înainte*, ci *după*... *După* ce v-ați ales, verificat la OSIM și înregistrat numele, *după* ce v-ați stabilit coordonatele identității și o minimă strategie de comunicare – **cine ești, ce faci, cum te poziționezi, cum vrei să fii perceput**.

Și pentru că tot veni vorba, nu trebuie să faceți pasiune pentru sigla care, să zicem, „vi s-a arătat” peste noapte și să o vârați cu de-a sila în execuția graficienilor, e mult mai bine să așteptați propunerile făcute de profesioniști, pe marginea cărora să aveți comentarii *pertinente*.

Patronul unei firme, care importă utilaje industriale, mi-a zis cândva că îi trebuie o siglă **oricum, dar roz** să fie – ca să-i facă o bucurie nevastei lui... căreia îi place mult rozul.

3. Nu trebuie să treceți cu vederea sloganul. El *dă bine* și, mai ales, *face bine*, chiar dacă nu se ridică la înălțimea lui **“It is. Are you?”** (The Independent) sau **“Think small.”** (Volkswagen). Este suficient un slogan *bun* – în idee și în condei – care „să vândă” imaginea firmei.

Nu va feriți de *descriptori* – sunt utili în special când numele nu prea ajută consumatorul să înțeleagă cu ce vă ocupați. Probabil nimeni nu ar înțelege care este afacerea din spatele firmelor „Gal Comprodservimpex” sau

„Ratis Serv”, dacă n-ar citi dedesubt **Automatizări interfoane**, respectiv **Mașini și utilaje industriale**).

Pentru aceia dintre voi, care, dimpotrivă, sunteți obsedați de sloganul ideal, am o singură recomandare: nu vă jucați cu vorbele înainte de a avea în minte o idee clară de comunicare! Pe direcția aleasă, copywriterii vor găsi câteva *cuvinte-cheie* în jurul cărora vor croșeta replici cu *schepsis*. Și, ca să fiți liniștiți că treaba merge ca la carte, testați fiecare propunere, apelând la apropiatii sau potențialii vosri clienți.

În urma unei sesiunde largite client-agenție, au fost aggregate ideea de comunicare și trei cuvinte importante pe care ar fi trebuit să le conțină sloganul. Am venit cu o ofertă de opt propuneri. Niciuna nu a plăcut clientului. Propunerile s-au succedat „în pachete”, timp de alte câteva săptămâni, cu aceleași rezultate. Mă învârteam în cerc, așa că am apelat la gândirea laterală, părăsind făgașul bătoritor. Au apărut alte propuneri de slogan, ce nu conțineau cuvintele prescise. Ciclul s-a repetat. Totul era întâmpinat cu același refuz. Am redezbătut mesajul ce trebuia comunicat. Clientului i se părea că scârțâie, deși conlucrase la „fabricarea” lui. După câteva luni, fără nicio explicație, a fost aleasă una dintre propunerile inițiale care – surprinzător! – *părea „perfectă”*.

4. Nu există o legătură directă între identitatea unei companii și cifrele sale de afaceri. Pentru acestea din urmă, s-au inventat promoțiile, campaniile de vânzări. Menirea unei identități este aceea de a vă anunța prezența pe piață. O identitate *exprimă, stărnește curiozitatea, e un start bun* (sau prost, depinde) al afacerii.

Deci, vă rog, nu le cereți celor care se ocupă de *branding* să facă previziuni (pozitive) în privința evoluției profitului pe care îl veți avea la sfârșitul anului.

Un mic importator de produse „made in China” mi-a solicitat o identitate

românească pentru un articol ce urma să fie distribuit exclusiv în țara noastră. Mi-a propus un „deal”. Să lucrez la început gratis. Apoi să-mi dea un procent din vânzările pe care le va avea în primul an, dacă vânzările se vor ridica la înălțimea (neprecizată) așteptărilor sale.

5. Nu trebuie să comandați un manual de identitate, dacă nu știți la ce folosește. Pentru cei mai puțin avizați, manualul de identitate este cartea de referință a unei companii – în fapt, un *ghid* prescriptiv privind utilizarea tuturor elementelor componente ale identității acelei companii, *ilustrat prin aplicații* orientative pe diferite materiale de comunicare. Acest **produs de branding** (care poate circula doar în format electronic, dacă beneficiarul decide să nu investească în tipărirea lui) este ticsit de parametri tehnici, meniți a fi „decriptați” de către specialiști precum *graficieni, dtp-isti, producători tipografici*, în momentul realizării efective a materialelor în discuție.

Dacă sunteți director de marketing și nu știți „să interpretați” *codul Pantone* nu este, zău, niciun bai. Trebuie doar să știți să-i delegați pe cei de meserie.

După ce am livrat electronic un ghid de identitate la comanda unui client, am primit mulțumiri și mi s-a achitat factura. La o săptămână după, clientul mă sună:

„Și acum, cum facem?” „Ce să facem?” „Cum facem să printez ceva din manual?”

„Nu prea aveți cum să printați *din el*, fiecare material trebuie executat separat, pregătit pentru tipar...”

„A, păi și pe ce-am dat banii...?”

Ar mai fi multe exemple de lucruri care nu se fac în *branding*. Asta pentru că, deocamdată, nici *branding* nu se prea face în România.

Dana PATRĂNOIU, studentă anul II ID, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice

București 550 București 550 București 550 REFLECȚII LA DEZVOLTAREA URBANISTICĂ A BUCUREȘTILOR

Conf. univ. dr. arh. Adrian MAHU, Facultatea de Arhitectură

După 1990, situația a scăpat cu totul de sub control la asaltul afaceriștilor din domeniul imobiliar, care au văzut în urbanistica Bucureștiului doar un câștig rapid. Ceea ce vedem astăzi este rezultatul abdicării de la marile și generoasele principii ale Urbanismului în primul rând chiar de către puținii urbanști români. Avem un oraș în care cu greu se mai poate locui, un oraș ce pare că ar corespunde perfect cu cele scrise de Rosario Assunto în „Orașul lui Amfion și orașul lui Prometeu”:

„Dar lumea de azi vrea parcă să se acopere de buboae uscate: o crustă de asfalt rudimentară, ciment, profile metalice, încadrând panouri de sticlă translucidă, în spatele cărora bărbați-mașină și femei-mașină colaborează cibernetice cu alte mașini într-o paritate reciprocă-absolută, disciplinată de teoria informațiilor.”

Puținele clădiri pitorești de odinioară sunt lăsate să se ruineze spre a face loc la „buboaie uscate”. Spațiile verzi au scăzut la mai mult de jumătate față de 1990, iar în locul lor au apărut alte „buboaie uscate”, clădiri cu pereți cortină și crusta de asfalt. Ar trebui să ne reamintim de însemnările călătorilor străini, care vedeau în întinderea de spații verzi ale orașului sursa lui de frumusețe și prospețime. Astăzi Bucureștiul este asemeni unei ființe grav bolnave... și dacă nu vom lua urgent măsuri, colapsul său este iminent... Așa cum spunea atât de inspirat Thomas Mann într-o scriere a sa, atunci nu ne-ar mai rămâne decât o singură problemă: „Cum să ne ridicăm și să plecăm, să spargem coaja crisalidei ca să devenim fluturi.”

„Medicii își ascund eșecurile în pământ, iar arhitecții le îmbracă în iederă”

Cineva care se plimbă prin București asemeni lui Tudor Arghezi, când și-a găsit subiecte pentru proza „Cu bastonul prin București”, ar putea crede că orașul nu are urbanști și că se dezvoltă la întâmplare... De altfel, am auzit părerea spusă de unul dintre arhitecții pe care profesorul Octav Doicescu i-ar fi numit „spoiți”, – prin „spoiți”, profesorul înțelegea acei arhitecți cu pretenții și oarece firmă în urbe –, că orașul trebuie lăsat să se dezvolte spontan, de la sine adică, fără intervenția specialiștilor! Mă întreb, atunci ce rost mai au urbanștii și arhitecții?

Dintr-un ziar aflăm că arhitecta Zaha Hadid, celebra irakiancă stabilită la Londra și lansată de marile reviste de specialitate, a proiectat un zgârie-nori de 200 m înălțime în zona Dorobanți. Din alt ziar aflăm că lângă Cismigiu se vor planta patru zgârie-nori, care să amintească bucureștenilor de vecinătatea zgârie-norilor Central Park din New York, sau că la stadionul Tineretului se va înălța cel mai înalt zgârie-nori din capitală.

Dar pe lângă atâtea știri apărute prin ziare suntem bombardati și cu tot felul de zvonuri: Parcul de la Agronomie ar urma să fie distrus; Pădurea Băneasa va fi înlocuită de ansambluri rezidențiale; lângă Dâmbovița se va înălța un turn cu multe etaje, proiectat de Helmut Jahn, și încă multe altele... Mă întreb dacă urbanștii care mai sunt în București au habar despre toate aceste proiecte care violentează serios testulul urban, dacă i-a întrebat cineva ce părere au despre proiectele respective... În București sunt declarate, prin Planul Urbanistic General (PUG), 114 zone protejate, dintre acestea, din nefericire, numai 12 zone având studii mai temeinice. Prin sistemul de PUZ (Plan Urbanistic Zonal) și de PUD (Plan Urbanistic de Detaliu), care a oferit „băieților deștepți” posibilitatea de „a fenta” regulamentele din PUG, s-a deschis larg poarta haosului legalizat.

Viziunea de ansamblu, câtă a fost, s-a pierdut; coordonarea între părțile testutului urban a dispărut sub avalanșa studiilor care demonstrează că se poate face orice în acest oraș, că zgârie-norii pot fi plasați oriunde, indiferent de relief, fond construit existent, tramă strădală etc.

Frank Lloyd Wright, marele arhitect american, spunea că „medicii își ascund eșecurile în pământ, iar arhitecții le îmbracă cu iederă”. Dar cum poți îmbrăca construcțiile de zeci de metri

înălțime cu iederă? În acest timp persoane publice vin cu propuneri care să dea o nouă identitate orașului. Aceluia care a venit cu propunerea gondolelor pe Dâmbovița i-aș adresa întrebarea: ce vor vedea aceia care se plimbă cu gondolele ? Și pentru că sunt sigur că nu ar ști ce să-mi răspundă, i-aș spune: nimic din splendoarea palatelor venețiene de pe Canal Grande, nimic din frumusețea lui Ponte Rialto... Ar vedea niște taluzuri betonate, iar deasupra lor ici-colo fronturi de clădiri banale, construite neunitar și prost întreținute. La fel de nepotrivită mi se pare și ideea de a încerca să transformi un oraș sufocat de sutele de mii de mașini care-l tranziează zilnic (cam un milion), cu o poluare tot mai evidentă de la o zi la alta și aglomerația a peste două milioane și jumătate de oameni, într-o stațiune balneară. Mă mir că nu am auzit încă propunerea ca în anul Căii Victoriei sau al Bulevardului Magheru să se monteze „Roata Mare”, ca la Viena sau Paris.

Toate aceste idei nu rezolvă absolut nimic din problemele Capitalei, și apoi de ce să căutăm o altă identitate pentru o așezare cu o vechime de 550 de ani? Ideea cea bună și luminoasă ar fi să-i punem în valoare identitatea, care o are deja, să o redescoperim, dacă am uitat-o, nu să o înlocuim cu niște copii luate de aiurea.

Marile metropole trăiesc prin identitățile lor diferite și de aceea atrag cohorte de turiști care vin să descopere spiritul unui loc în succesiunea sa istorică, oglindit în arhitectură și urbanism, parcuri și zone verzi.

Mă gândesc ce s-ar fi întâmplat dacă arhitectul Constantin Joja nu s-ar fi luptat aproape de unul singur să restaureze Hanul lui Manuc și zona Curtea Veche prin anii '60-'70? Cum am mai fi putut dovedi unui turist străin că Bucureștiul a fost locuit și la mijlocul veacului al XIX-lea, dar și mai înainte de acest veac? Despre proiectul pentru strada Lipscani, întocmit de același arhitect filosof, văd că nu se mai amintește deloc!

Identitatea Bucureștilor este de fapt amalgamul mai multor colțuri de București; Bucureștiul din veacurile XVI, XVII și XVIII cu doar câteva bisericuțe și un număr foarte redus de case vechi, apoi Bucureștiul din veacul al XIX-lea, Bucureștiul din prima jumătate a secolului al XX-lea și Bucureștiul regimului comunist. Punerea în valoare a acestei identități modelate de istorie, cu patru fațete, ar particulariza, de fapt, Bucureștiul față de celelalte metropole.

Biserica Olteni (din ciclul Clădirile dispărute ale Bucureștilor)

Biserica Enei (din ciclul Clădirilor dispărute ale Bucureștilor)

rafinament, care voiajase prin marile capitale ale lumii, a observat ceva esențial, care cred că a scăpat mereu din vederile arhitecților și urbanștilor de la noi. Iată ce scria prițesa în acest memoriu:

„Niciodată nu se va putea obține un oraș frumos, fără a stabili serviciile absolute necesare întocmirii sale. Va trebui începută o luptă pe față împotriva individualismului exagerat, care face din multe din străzile actuale ale Bucureștiului și mai cu seamă Bulevardul Colțea (azi B-dul Lascăr Catargiu) un fel de expoziție retrospectivă a prostului gust. Fiecare își clădește casa după planul lui, fără respect pentru loc, climă.”

Anacronismul, arhaismul, exotismul, toate bolile imaginației, n-au nici o stavilă... Până și știința arhitecților români de la sfârșitul veacului trecut a contribuit puternic la urărirea orașului. Cei mai bine intenționați și cei mai învățați au clădit pe la Capul Podului (în Piața Victoriei) o imitație a Castelului din Blois, sau o casă flamandă cu totul străină sub cerul României. Lupta împotriva originalității, desordinei în idei, pretențiilor și ridiculului, care decurge din ele, ar trebui să fie la baza oricărei întreprinderi, pentru a schimba înfățișarea orașului. Ca să înveți pe oameni să se gândească cinstit când își clădesc casele, e absolut necesar să se stabilească unele

servituți, cari să-i constrângă să fie seama de loc, de climă, de trecut și de viitorul țării lor.”

Despre același individualism exagerat, care pare un blestem abătut peste breasla arhitecților de la noi și de care ei nu pot scăpa, a scris în anii '90 și distinsul diplomat și istoric Neagu Djuvara:

„Dar și aici trebuie subliniată o specificitate a orașului: un individualism feroce. N-ai două case alăturate care să semene una cu alta, casele nu sunt de cele mai multe ori aliniate, una e cu fața la stradă, alături alta e cu latura la stradă (cele mai multe), ba și unele puse strâmb, parcă vrând să împungă casa vecinului. Repet: un individualism feroce, ca un fel de dovadă plastică a incapacității clasei diriguitoare din veacul trecut de a se supune unei discipline, unei reguli”.

Aceste aprecieri critice mi se par chiar mai actuale azi, ca acum aproape 80 de ani sau acum 20 de ani, când au fost scrise.

(Va continua)

Latina gintă...

Știu bine două lucruri: cine greșește se cuvine să plătească pe măsura faptei în conflict cu legea; nimeni nu trebuie pus să plătească de două ori pentru aceeași culpă și cu atât mai puțin să iei de guler pe cineva doar pentru vina de a-l cunoaște pe vinovat.

Am pretenția că știu câte ceva din comportamentul romanului ajuns departe de casă și n-am să iau nimănui apărarea – doar că e roman – pentru a dovedite. Vreau să spun că dacă un individ,

oricare ar fi și orice nume ar avea din naștere, dacă a călcat – dovedit – pe bec, merită pus la colț și ținut disciplinar pe coji de nucă. Și dacă se face băiat de treabă? voi fi întrebant. Și dacă societatea și-l dorește rechemat la pieptu-i de mamă iubitoare cu toți fii săi? Avem în față subiecte diferite, îndrăznesc să spun, și reprezintă o altă discuție.

O spun cu părerea de rău a celui ce se vede arătat cu degetul, poate chiar admonestat și stigmatizat pentru delictul de a vorbi aceeași limbă cu unul sau cu altul dintre cei trimiși se tund pentru a fi mai ușor de recunoscut. Am trăit pe cont propriu experiența valurilor de imigranți ilegal într-o țară europeană unde s-a întâmplat să trăiesc mai multă vreme. Ziarele erau pline cu ei, prima pagină le era în întregime consacrată, tejeleurnauze fierbeau de declarațiile încredințate publicului călător. Unde călcam, se și auzeau susoteli: „e de-al lor...” Altădată, fiind pe continent american preluam întrebările rostite pe nerăsuflate la vestea simplă că sunt român: „Ce v-a rămas de la Dracula? Vampirii sunt de toate vârstele sau impulsul și voluptatea de a suga sângele apropielui apare când vrea și se retrage așideri? Este tolerată de lege această deprindere, orice s-ar zice, aristocratică, sau ca și pe vremea prohibiției pe la noi, tot ce se interzice capătă avânt?”

Ceva îmi dă dreptul să mă sesizez cu privire la situația creată și să obiectez. Statisticile au grijă de a ne consemna că românii în registre de tristă reputație. Vine imediat decizia încredințată a oficialilor locului și vocea reprezentanților autorizați ai societății civile, răscăpat și clar: Afară cu românii!

Este normal până la un punct să ne asumăm ceea ce ne revine pe cap de locuitor din oprobliu public cauzat de contemporanii noștri. Fie și pentru motivul că, fără a întreba pe nimeni, ne simțim bine și ne laudăm în gura mare când unul de-al nostru stabilit departe reușește isprăvi de consemnat. Am procedat așa eu însumi, permițându-mi să le calc pragul celor ce mi-au ieșit din drum, să-i abordez telefonic ori să le scriu rugându-i să-mi explice cu ce anume din biografia lor mă pot lăuda eu, ca român. Un volum intitulat „Români la

prin diverse părți ale globului. Am adunat astfel mărturisiri de neuitat pentru mine ca reporter (stau în acele pagini alăturate spusele lui Mircea Eliade, George Uscătescu, Anghel Rugină, George Emil Palade, Radu Florescu, Eugen Mihăescu, Titus Podea, Barbu Călinescu, Barbu Niculescu, Vasile Baciu...).

Am, așadar, motive să cred că este nedrept ca, slujindu-se de fapte nepermise, dar izolate, să ni se pretindă să suportăm cu zâmbetul pe buze corecții desființatoare aplicate și lor și nouă tuturor.

De când cu mersul nostru slobod prin Europa, ne tot alegem cu ștampile puse pe frunte, în ceară roșie, ca nu cumva să le șteargă timpul. Dansul a început, cum putem uita, cu lebedele vieneze. Dar spectacolul abia începuse. Aveau să vină la rând francezii cu reacții la adresa românilor ce vor împânzi lumea. Au intrat în arenă, la vremea lor, spanioli, care s-au văicărit cât au putut că le-am luat oxigenul. Regina balului se dovedește, indubitabil, Italia. Care nu se mai potolește.

Să fie clar: le-am dat motive! Asta nu mă împiedică să întreb: chiar nu găsec resurse aceste rubedenii ale noastre intru ginta latină să participe la stingerea incendiilor, în loc să verse la discreție gaz peste foc?

Din câte cunosc eu, avem cu aceste țări – Franța, Spania, Italia – excelente relații politice, economice, culturale. Când e vorba să ne privim ochi în ochi, ca de la mine la tine, nu mai iesse nimic.

Sper să depășim și această pacoste căzută pe capul nostru când aveam cel mai puțin nevoie de ea (dacă se poate crede că așa ceva îți pică bine vreedată).

Sunt ceva ani și decenii – se întâmplă asta într-un veac de care deja ne desparte un altul – pe când poetul biciuia lira ascultătoare pentru a fi auzită de juriul de la Montpelier: „*Latina Ginta e Regina / În ale lumii gînte mari / Ea poartă-n frunte-o stea divină / Ce-o duce-a timpiei seculari*”.

Atât de mult să fi secat zăcământul de metal prețios ce ne leagă încât să căutăm ocară în public și să purtăm disprețul la botnieri? Păi, dacă-i așa, ce ne facem de acum încolo, prin timpii seculari care urmează?

Nord și la Sud de Ecuator” adună astfel de dovezi colectate în decenii de zbatere gazetărească

prin diverse părți ale globului. Am adunat astfel mărturisiri de neuitat pentru mine ca reporter (stau în acele pagini alăturate spusele lui Mircea Eliade, George Uscătescu, Anghel Rugină, George Emil Palade, Radu Florescu, Eugen Mihăescu, Titus Podea, Barbu Călinescu, Barbu Niculescu, Vasile Baciu...).

Am, așadar, motive să cred că este nedrept ca, slujindu-se de fapte nepermise, dar izolate, să ni se pretindă să suportăm cu zâmbetul pe buze corecții desființatoare aplicate și lor și nouă tuturor.

De când cu mersul nostru slobod prin Europa, ne tot alegem cu ștampile puse pe frunte, în ceară roșie, ca nu cumva să le șteargă timpul. Dansul a început, cum putem uita, cu lebedele vieneze. Dar spectacolul abia începuse. Aveau să vină la rând francezii cu reacții la adresa românilor ce vor împânzi lumea. Au intrat în arenă, la vremea lor, spanioli, care s-au văicărit cât au putut că le-am luat oxigenul. Regina balului se dovedește, indubitabil, Italia. Care nu se mai potolește.

Să fie clar: le-am dat motive! Asta nu mă împiedică să întreb: chiar nu găsec resurse aceste rubedenii ale noastre intru ginta latină să participe la stingerea incendiilor, în loc să verse la discreție gaz peste foc?

Din câte cunosc eu, avem cu aceste țări – Franța, Spania, Italia – excelente relații politice, economice, culturale. Când e vorba să ne privim ochi în ochi, ca de la mine la tine, nu mai iesse nimic.

Sper să depășim și această pacoste căzută pe capul nostru când aveam cel mai puțin nevoie de ea (dacă se poate crede că așa ceva îți pică bine vreedată).

Sunt ceva ani și decenii – se întâmplă asta într-un veac de care deja ne desparte un altul – pe când poetul biciuia lira ascultătoare pentru a fi auzită de juriul de la Montpelier: „*Latina Ginta e Regina / În ale lumii gînte mari / Ea poartă-n frunte-o stea divină / Ce-o duce-a timpiei seculari*”.

Atât de mult să fi secat zăcământul de metal prețios ce ne leagă încât să căutăm ocară în public și să purtăm disprețul la botnieri? Păi, dacă-i așa, ce ne facem de acum încolo, prin timpii seculari care urmează?

Am procedat așa eu însumi, permițându-mi să le calc pragul celor ce mi-au ieșit din drum, să-i abordez telefonic ori să le scriu rugându-i să-mi explice cu ce anume din biografia lor mă pot lăuda eu, ca român. Un volum intitulat „Români la

s-a răsturnat. Lisa Torti se afla întâmplător la locul accidentului și a scos-o pe Alexandra din mașina avariată, fără a respecta normele de prim ajutor pentru situațiile de acest fel. Ca urmare, Alexandra a rămas paralizată. În urma acestui incident, ea a dat-o în judecată pe Lisa Torti, considerând-o vinovată pentru situația ei. Curtea Supremă a statului Californian a acceptat cazul, judecătorul Carlos Moreno spunând că o persoană care intervine în ajutorul altuia poate sa facă acest lucru numai dacă are cunoștințele medicale necesare. Mila, care nu este însoțită de o minimă pregătire medicală, poate să agraveze starea persoanei pe care dorim să o ajutăm. Această idee este

Bunul samaritan nu pornește niciodată la drum fără undelemn și vin.

Alexandru LUCINESCU

Campionatele Universitare de Schi Alpin și Snowboard Universitatea Spiru Haret pe podium

Lector univ. drd. George Cătuță CRISTIAN
Facultatea de Educație Fizică și Sport

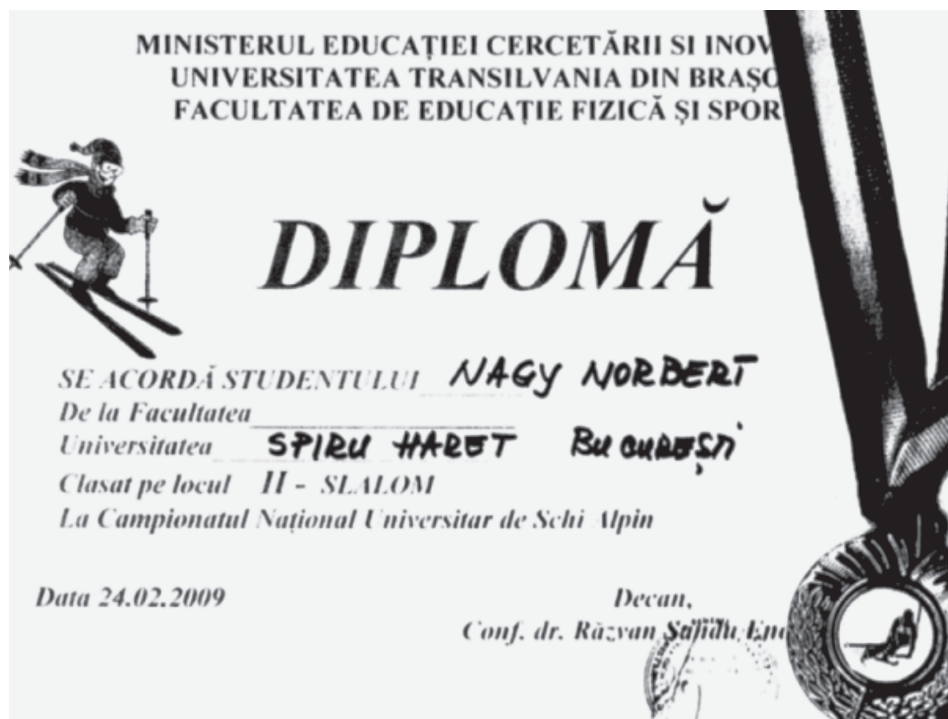

În stațiunea montană Poiana Brașov, Ministerul Educației, Cercetării și Inovării și Universitatea Transilvania din Brașov au organizat Campionatele Universitare de Schi Alpin și Snowboard, la care au participat centre universitare cu tradiție în practicarea sporturilor de iarnă din Brașov, Petroșani, Pitești, Craiova, Iași, București, Suceava Oradea etc.

Întrecerile, desfășurate într-o ambianță specifică marilor manifestări sportive, urmărite de un număr mare de spectatori, în decorul minunat al munților Postăvaru, pe pârtia Lupului, binecunoscută iubitorilor schiului, au aliniat la start peste 80 de studenți și studente, printre care s-au aflat nume rezonante ale schiului românesc de performanță.

Prezentă pentru prima dată la Campionatul Național Universitar de Schi, Universitatea *Spiru Haret* a fost reprezentată de NAGY B. NORBERT, student anul I la Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, care concurând în cele două manșe ale slalomului special, a obținut titlul de *Vicecampion Național Universitar, ediția 2009*, confirmându-și astfel valoarea, arătând, de altfel, și la Campionatul Național, unde se clasează pe podium sau în apropierea acestuia, chiar dacă de puțin timp a făcut pasul spre competițiile dedicate seniorilor.

Avem speranța că acest debut promițător la startul întrecerilor de schi va însemna și un bun prilej de convingere a unui număr tot mai mare de studenți ai Universității noastre să practice sporturile de iarnă.

Haretiștii despre haretiști

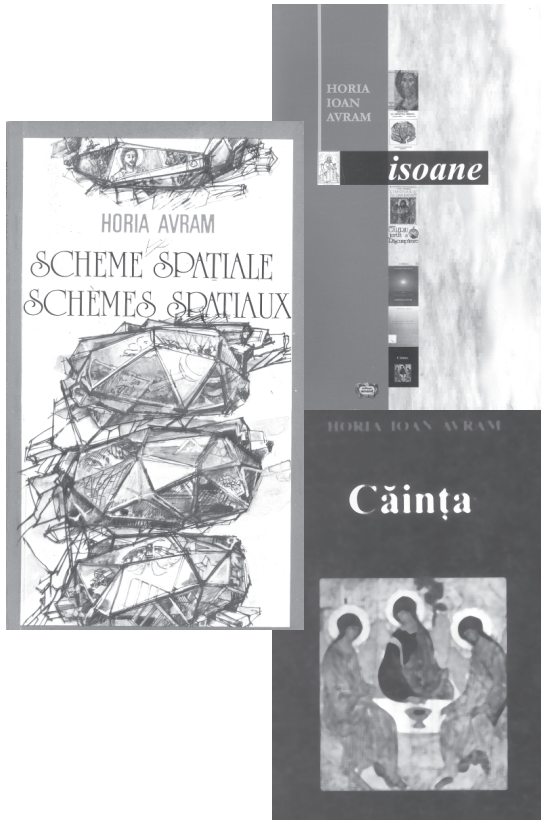
Horia Ioan Avram
Facultatea de Filosofie, Științe Politice și Studii Culturale, anul III – ID Târgu Mureș

Frecventează cursurile secției de biblioteconomie din cadrul Facultății de Litere a Universității „Dimitrie Cantemir” (1980). Specializate ca traducător de limbă maghiară în cadrul Fundației pentru o Societate Deschisă (1995). Absolvent de teologie muzicală și admis la Facultatea de Teologie Ortodoxă Alba Iulia (2003). Redactor la revista *Hristos a înviat!* (1992), *Târnava* (1995-1999). Tehnoredactează cărți, Este bibliotecar la Biblioteca Județeană Mureș (din 1987) și corespondent teritorial al publicației *Opinia Națională* (2008).

Debutează cu poezie în revista *Vatra* din Târgul Mureș (1985). Colaborează la *Vatra*, *Orizont*, *Gânduri Studentești*, *Alpha*, *Târnava*, *Jurnalul de Mureș*, *Iffimunkás*, *Hristos a înviat!*, *Cuvântul liber*, *Glăsurile Mureșului*, *24 Ore mureșene*, *Reghinul cultural*. Realizator al Revistei presei maghiare la Radio Târgu-Mureș, secția română (1992-1993). Cărți publicate: *Scheme spațiale/Schémes spatiaux* (1992); *Căința* (2005); *Isoane* (2005).

Ioan Suciu Moişa
Facultatea de Filosofie, Științe Politice și Studii Culturale, anul II – ID Târgu Mureș

Activitate jurnalistică între anii 1994-2007, la cotidianul *24 Ore mureșene* din Târgu Mureș, în calitate de redactor, secretar de redacție și redactor-șef. Activitate literară din 1980, în cadrul cenaclului de pe lângă revista *Vatra*. Debut literar cu poezia *Interior*, în revista *Luceafărul* (nr. 35/1982), la rubrica „Atelier literar”, condusă de poetul Geo Dumitrescu. Colaborări cu poezie, proză, cronică literară la revistele *Flacăra*, *Orizont*, *Dacia literară*, *Poesis*, *Târnava*, *Discobolul*, *Poezia*, *Zburătorul*, *Amurg sentimental*, *Carul Mic*. Cărți publicate: *Întâmplări în orașul aproape uitat* (poezie – 1996), *Vicentele Daniel* (roman – 2002) și *Nepoata din Lleida* (roman – 2007). Membru al Uniunii Scriitorilor din România din 2007.

O întâlnire memorabilă, pe meridianele muzicii

Lector univ. dr. Ion OLTEȚEANU

Întrebat care este, după părerea lui avizată, cel mai mare compozitor, Rossini a răspuns fără ezitare: „Beethoven”. „Bine, bine, a insistat interlocutorul, dar Mozart?” „Eh, Mozart! A oftat marele compozitor italian, Mozart e unic!!

De acest adevăr ne-am putut, încă o dată, convinge, audiind recent la Filarmonica vâlceană, *Mica Serenadă* K.V. 525, *Concertul în Si Bémol* pentru pian K.V. 595 și *Sinfonia nr. 40* K.V. 550.

Solist a fost Cosmin Boeru, un pianist ce n-a împlinit încă 30 de ani, dar care are deja o carte de vizită impresionantă, și dirijor, japonezul Koichi Inoue.

Vorbind cu mama lui, ea însăși absolventă de conservator, în fața camerelor de luat vederi ale postului de

a rinichilor. Cum numai tratamentul cu dializă, destul de slab organizat la noi, îl putea menține în viață, această familie a ajuns, pentru un timp, la Timișoara și, apoi, în Italia, unde s-a stabilit.

Foarte apreciat, de la o vârstă fragedă, în țara lui Scarlatti și Paganini, a lui Stradivari și Bartolomeo Cristofori, inventatorul pianofortului de azi, al sistemului de coarde lovite cu ciocanele, Cosmin Boeru a câștigat nu doar elogi, ci și banii necesari susținerii familiei sale de patru membri, pentru că există și o soră, mai mică, care acum lucrează în mass-media italiană.

Tot de însorita Italie se leagă și formația ca șef de orchestră a lui Koichi Inoue, muzician din „țara soarelui-răsare”, care, din 1990, poate fi găsit în România, fie ca dirijor

remarcat în multe din lucrările sale, și cu precădere, în opere.

O asemenea circulație a valorilor, muzicale și nu numai, pe întreaga planetă, muzica fiind un limbaj internațional, de la suflul la suflul, iar oamenii, peste tot la fel, indiferent de culoarea pielii, ne bucură.

Suntem fericiti că și românii valoroși au azi acces la libera circulație, că sunt apreciați, că pianistul Cosmin Boeru este, în același timp, cadru didactic – cel mai tânăr – într-o academie de muzică germană, la Köln.

Alături de un prieten italian, pianistul Luciano Lanfranchi, și, mai nou, de altele, care încearcă să demonstreze că există români deosebit de valoroși.

Am asistat și în alte stagii la memorabile concerte susținute de pianistul Cosmin Boeru, singur ori alături de tatăl său, violonistul Mihai Boeru.

Pianistul COSMIN BOERU

televiziune V.T.V., am aflat, eu și telespectatorii, că familia de muzicieni Boeru a fost nevoită, cu ani în urmă, să părăsească Craiova, în căutarea unui tratament pentru violonistul Mihai Boeru, tatăl lui Cosmin, care suferea de o boală gravă

la Opera Națională din București și Iași, colindând în această calitate scenele românești și internaționale, fie ca profesor la Conservatorul din Iași.

Mozart însuși a fost profund marcat de timpul petrecut în Italia, fapt lesne de

Dincolo de valoarea prestațiilor lor scenice, familiile de muzicieni ca aceasta, ori ca altele: Bobescu, Voicu, Costache, Ruha, sau mai tinerii: Sârbu, Văcărescu, Tomescu, sunt cei mai elocvenți ambasadori ai noștri.

Concepută ca un curs universitar clasic, tradițional, lucrarea *Improvizatie scenică*, apărută în Editura Fundației *România de Măine*, semnată de George V. Grigore, prin construcție, conținut și prin modalitățile de structurare tematică are o deschidere mult mai amplă, cititorii, în primul rând studenții, având șansa de a pătrunde în acest univers al cunoașterii și autocunoașterii, al stimulării imaginației pentru transformarea realității fictive în realitate obiectivă personală.

Cele XVI capitole pe care este structurată lucrarea, reprezentând, de fapt, obiectivele cursului universitar configurează un întins și complex registru ideatic vizând improvizația scenică – univers imaginar dependent de persoana fiecărui om, de puterea sa interioară, spirituală – cum precizează autorul.

Propunându-și să definească improvizația, autorul nu rezistă tentației de a face o scurtă, dar relevantă incursiune, în istoria artei teatrale, precizând că improvizația a apărut ca un principal mijloc de exprimare, al clownului, dar ca formă de expresie a „Comediei dell'Arte” se trage, fără îndoială, din mima clasică, adică din imitarea nemijlocită a tuturor lucrurilor și ființelor

Dacă cuvântul înseamnă genăz, actorul este cel care se substituie cuvântului, care îl revalorizează și îi redă viața, care încearcă – cât este omeneste posibil – să pătrundă în sensurile ascunse ale acestuia, ajutat de zâmbet și de lacrimă

naturii ce ne înconjoară. Tot ei îi aparțin și farsele populare. Treptat, improvizația a căpătat o formă tot mai stabilă, și s-a „detașat” de teatrul clasic.

În teatru putem fi din nou copii, putem fi tineri adolescenți, studenți, oameni maturi, părinți, bătrâni, îndrăgostiți, supărați, responsabili, sensibili sau insensibili, bărbați și femei, animale și plante, putem fi totul sau nimic – ne destăinuie autorul. Ca și în viață – sursa noastră de inspirație, cu întreaga sa istorie. Participăm la nesfârșitul joc, schimbându-ne EU-ul în funcție de situația existentă, de imaginea pe care vrem să o oferim percepției spectaculare, de obiectivele pe care vrem să le atingem.

Atunci când începem să creăm ființe, situații, evenimente și dorim să-i convingem pe cei prezenți de adevărul lor, când imaginăia ia locul monotoniei, întâmplătorul este înlocuit de siguranță și conștiința este stăpână peste inconștiență, începem să devenim actori.

Dacă cuvântul înseamnă genăz, actorul este cel care se substituie cuvântului, care îl revalorizează și îi redă viața, care încearcă – cât este omeneste posibil – să pătrundă în sensurile ascunse ale acestuia, ajutat de zâmbet și de lacrimă

– consideră autorul. Îndepărtându-se de propriul EU, actorul renunță la EL, negându-se spre a se regăsi... Fericire și cosmar, sublim și grotesc, alb și negru, lumină și întuneric, zbor și prăbușire, sunt reperate între care se mișcă natural actorii, acei oameni deosebiți despre care se spune că sunt „Cei ce spun vorbe frumoase”.

Caracterul didactic-aplicativ al lucrării *Improvizatie scenică* este conferit de ceea ce autorul înțelege prin *Exerciții de concentrare, dezvoltare a memoriei și improvizației*, un exercițiu intelectual, o adevărată

care într-adevăr îl ridică pe om spre zările unei lumi ideale, mai bună, mai dreaptă, spre care aspirăm – chiar dacă ascunși în camera – camera noastră. Tot în acest moment de referință, trebuie amintit faptul că autorul îmbină în mod fericit activitatea religioasă – este cântăreț bisericesc – cu cea de bibliotecar și cea de condeier. Din această suprapunere de activități, de certă afinitate, înțelegem că avem a face cu un spirit neliniștit, pliat pe un relief înalt de sensibilitate, ce caută mereu argumente în favoarea ontosului.

Trebuie observat, de asemenea, că dincolo de viziunea sa confesională și artistică, autorul își oferă și unele deschideri filosofice sau, cel puțin, confesiv – eseistice. se observă totuși o preferință

numai în acest sens, eu aparțin acelor ființe umane profund religioase. (A. Einstein). Nu-i vorbă că, alături de astfel de citate și de referință la materialul de analiză, autorul dezvoltă secvențe eseistice, în care vine cu propria argumentare privind experiența religioasă și posibilele sale conexiuni ca actul de cultură.

De fapt, Ioan Horia Avram adună în această carte impresii de lectură – ce vizează cărțile unor ierarhi sau ale unor scriitori preocupate de tematica religioasă – confesioni, reflecții în raport cu diferite evenimente culturale sau de natură strict ritualică. Scriitorul ni se prezintă cu această carte după un îndelungat mariaj cu poezia de sinteză, concretizat în două interesante plăchete – *Scheme spațiale* și *Căința*. De altfel, în

ultimul text al cărții se vorbește despre această căință, într-un fel dilematic așa zice, căci dacă textul se numește „Căința poetică”, substanța lui nu se articulează necesar pe această clamată căință. Autorul vorbește despre „căință” ca premisă pentru o judecată de felul *Libertatea nu înseamnă a face orice, ci a face ce trebuie*.

Sigur că trebuie semnalate, dincolo de bunele intenții, și inerențele specifice primului volum cu amprentă recensiv-eseistică. Altfel, vorbim de o scriitură nu prea sofisticată; pigmentată, totuși, cu precepte și citate, cu judecăți proprii destul de pertinente, ce-și trag seva din experiența de viață, din multă lectură și din cunoașterea dogmei.

I.S. MOIȘA

Improvizatie scenica

George V. Grigore

provocare la interactivitate. De la exerciții simple, cum ar fi observarea directă, a unui obiect sau o b s e r v a r e a directă a unui partener, la exerciții de concentrare – asupra unui scaun, asupra unui text, a unui ceas, a unei lumânări aprinse, la unele mai complicate, cum sunt Labirintul minotaurului, sau la creșterea gradului de dificultate a sarcinilor scenice în regim de im-

provizație, capitol încheiat cu un exercițiu intitulat tranșant: Cine vrea să fie actor? În cadrul acestuia se propune o temă de către conducătorul jocului care se cere a fi dramatizată în prezența celorlalți participanți – „La piață”, „La magazin”, „În deșert”, „La Polul Sud”.

Lucrarea se încheie cu un capitol intitulat *Exerciții practice de concentrare, dezvoltare a memoriei și improvizației* – un veritabil test al pregătirii pentru improvizația scenică, ajutând participanții să se sincronizeze și contribuind la mărirea capacității de

concentrare și accesibilitate a subiectului la desfășurarea activității de grup.

Bogația de repere bibliografice oferă cititorilor șansa de a aprofunda ideile abordate de la cele mai autorizate surse – Despre arta reprezentății dinainte gândite și despre improvizație, Despre Meditație, Arta extazului, Despre rațiunea gesturilor, Despre munca actorului cu sine însuși, Despre structurile antropologice ale imaginarii.

Arta improvizației este câmpul tuturor posibilităților de interpretare – ne previne autorul. Atele artistice, performanțele actorului de improvizație se află într-o continuă devenire.

A merge mai departe în improvizație, înseamnă să renunți la prejudecăți și să ai deschidere la toate oportunitățile pe care teatrul de improvizație le oferă.

Într-adevăr, ne minunăm când vedem curajul pe care îl au actorii când improvizează. Ei ne mărturisesc, într-un anume fel, călătoria lor, și ne readuc permanent în prezent. Aceasta este premisa principală pe care improvizația și-a pus temeliile. Fiind chiar efemeră, improvizația este experiența de bază a unui adevărat actor – accentuează autorul acestei valoroase lucrări.

Grija semnatarului lucrării pe care o prezentăm cu interes profesional nedismulat, pentru formarea actorilor-studenți din perspectiva improvizației scenice este prezentă la tot pasul în curs, ei fiind îndemnați să evite pe cât posibil să explice, pe prim plan să acționeze, să facă efectiv, exercițiile urmând a fi terminate imediat ce problema inițială a fost rezolvată, continuarea scenei devenind, în cel mai bun caz, povestire, în loc de proces, de întâmplare .

În legătură cu semnificația pe care o are improvizația în primii pași de actorie și nu numai atunci, autorul consideră că este una vitală, că actorii cu experiență se întorc la deprinderile improvizației pentru reîmprospătarea simțurilor și a raporturilor nemijlocite ce au loc într-o scenă.

Stilul alert, asociat cu o solidă argumentație, rigoare științifică, cu profunzime, asigură o lectură nu doar instructivă, ci și plăcută, reconfortantă, tentele de improvizație negăsindu-și în niciun fel locul în paginile acestei valoroase lucrări care se impune de la sine.

Adela DEAC

Povești de succes (6)

Diplomația

Iată că am ajuns la cea de-a șasea aptitudine pe care trebuie să o avei pentru a deveni un leader de top: și anume diplomația.

Este foarte important să fii diplomat, adică să-ți exprimi gândurile și sentimentele într-un mod anume, într-un context aparte. Această deprindere este utilă, în special la negocieri.

De ce? Pentru că fiind diplomat, ai mai multe șanse să obții ceea ce dorești. Spre exemplu, construiești un turn.

Dacă dorești să obții drepturile de a utiliza spațiul aerian aferent, trebuie să porți o serie de negocieri. Prin urmare, este indicat să stabilești o strategie clară. Iar ca parte a acesteia – diplomația. Chiar dacă avocatul negociază pentru tine, este

foarte important ca tu să stabilești locul unde se va desfășura negocierea (câștigă bunăvoința partenerului de afaceri), să știi de la început la ce anume vei renunța, când trebuie să te oprești etc. Toate aceste atitudini dezvoltă în fapt cât de diplomat ești. În fond, diplomația este calea amiabilă prin care încerci să obții ceea ce dorești, determinată de comportament, de o serie de gesturi sau cuvinte.

Diplomația necesară business-ului, dar și politici se poate învăța în cadrul unor cursuri specializate la diverse Universități.

În schimb, diplomația de care trebuie să dăm dovadă zi de zi se poate învăța prin intermediul experienței, a comunicării interpersonale și interculturale. Totuși, în acest caz, este necesar și flerul sau atenția la ceea ce se întâmplă în jurul nostru.

Pentru ambele tipuri de diplomație este necesară intuiția, bunul simț al unui demers.

Iar ceea ce este poate cel mai important este să practici. Nu este suficient doar să participi la un curs de un semestru și să îți închipui că ai devenit cel mai bun diplomat din lume. S-au scris tratate întregi despre acest subiect și încă mai este loc pentru noi tehnici de aplicat pentru a te numi un diplomat desăvârșit.

Așa că cel mai indicat este să citești măcar o carte sau două despre diplomație, dar în mod

special despre diplomația în negociere, în afaceri. Dincolo de bunul simț al demersului este nevoie de știința ca atare. Și cum nicio deprindere nu poate fi înțeleasă mai bine decât cu ajutorul exemplului, în rândurile ce urmează veți descoperi un leader adevărat, un învingător – Robert Parkinson.

Robert Parkinson, CEO-ul Baxter, și-a călăuzit afacerea sa de echipamente medicale înapoi în Platinum List, după șase ani de absență. A fost numit director executiv în 2004 și a realizat o creștere de 16% a profitului pentru acționari. Baxter ocupa locul 29 din cele 64 de companii înregistrate în domeniul echipamentelor medicale.

Pentru Parkinson, factorii care au dus la creșterea afacerii

au fost disciplina și implicarea totală. „Întâlnim adesea companii care sunt preocupate de competiție, nesigurantă economică, sau de creștere de dragul creșterii. Un leader de succes este capabil să mențină angajații concentrați pe prioritățile stabile și respectarea îndeaproape a strategiei întocmite”, a declarat directorul, într-un e-mail pentru prestigioasa revistă „Forbes”.

Dacă ești diplomat nu doar în afaceri, dar și în viața de zi cu zi, obții mai ușor ce dorești, dar, în același timp, devii mai respectat în mediul din care faci parte. A fi diplomat nu înseamnă a tăcea sau a nu răspunde atunci când ești atacat. Ci presupune un răspuns abil, prin care să nu jignești, dar

care să îți reprezinte extrem de bine, pertinent punctul de vedere. Astfel, te vei face mai bine auzit și înțeles decât dacă ridici tonul mult mai mult decât este firesc.

Așadar, a fi diplomat presupune o atitudine complexă, laborioasă, atitudine care se construiește în timp și se slefuiește odată cu experiența.

Cu alte cuvinte, nu vă fie teamă să spuneți ceea ce gândiți, ceea ce observați, ceea ce credeți. Esențială este forma sub care alegi „să împachetezi” discursul.

Cristiana TUDOR
masterand, Facultatea de
Jurnalism, Comunicare
și Relații Publice

Programele Televiziunii România de Mâine și RRM Student FM

TVRM Educațional

LUNI – 9 martie 2009

06:00 *Academica – Ateneul artelor* (r)
 07:00 *Un răspuns pentru fiecare.*
 Emisiune de Simona Șerban
 07:30 *Deutsche Welle* (r)
 07:50 *Promo*
 08:00 *Unde ne sunt absolvenții* (r)
 08:30 *Miza pe tinerele talente.*
 Emisiune de Vasi Cărăbuș
 09:20 *Promo*
 09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:20 *Promo*
 11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 13:20 *Promo*
 13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. IX)
 14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Dorin Sarafoleanu la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 *Café concert.* Emisiune de Sorin Petre
 15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 17:20 *Promo*
 17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 19:20 *Promo*
 19:30 *Haretiștii.* Emisiune de Mugur Popovici
 20:00 *Apel telefonic.*
 Emisiune de George Nicolau
 21:00 *Jurnale în stil Caragiale.*
 Emisiune de Viorel Popescu
 21:30 *Dialog, știință, religie.*
 Emisiune de Carmen Fulger
 22:00 **Film documentar:** Cinemania
 22:30 **Film serial:** Destine furate – Filipine (ep. 73)
 23:15 **Comentariul zilei.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 04:00 **Apel telefonic** (r)
 05:00 *În căutarea folk-ului pierdut* (r)

MARȚI – 10 martie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Cronica scepticului* (r)
 06:40 *Întâlnire cu folclorul* (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 **Comentariul zilei** (r)
 08:00 *Haretiștii* (r)
 08:30 *Teatrul în fotoliul de acasă.*
 Emisiune de Viorel Popescu
 09:20 *Promo*
 09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:20 *Promo*
 11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 13:20 *Promo*
 13:30 **Invitatul de la ora 13.**
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 **Din sălile de concerte.**
 Emisiune de Mihai Darie
 15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 17:20 *Promo*
 17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 19:20 *Promo*
 19:30 *Ani de liceu.* Emisiune de Mugur Popovici
 20:00 *Jurnale în stil Caragiale.*
 Emisiune de Viorel Popescu
 20:30 *Actualitatea ST.* Emisiune de Cristian Româ
 21:00 *Academica – Istoria care doare.*
 Emisiune de Mircea Dogaru

TVRM Cultural

LUNI – 9 martie 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Deutsche Welle* (r)
 07:00 *Muzică populară* (r)
 07:30 *Forum Spiru Haret* (r)
 08:00 *Stele de mâine*
 08:25 **Poeți și poeme**
 08:30 *Aplauze pentru haretiști* (r)
 09:00 *Clubul liceenilor* (r)
 10:00 *Știință și spiritualitate* (r)
 11:00 *Am venit cu drag la voi* (r)
 13:00 *Academica: cărți și probleme* (r)
 14:00 *Ecumenica* (r)
 15:00 *Arta documentarului*
 16:00 *Miorița*
 16:30 *Mapamond cultural*
 17:00 *Amfitrion Corina*
 18:00 *Serial cultural de seară*
 19:00 *Scena ca istorie*
 20:00 *Comorile orașului*
 20:30 *Muzică populară*
 21:00 *Cultura unei generații*
 22:00 *Muzica anilor*
 22:27 **Poeți și poeme**
 22:30 *Film artistic românesc*
 23:50 *Promo*

MARȚI – 10 martie 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Mapamond cultural*
 07:00 *Muzică populară* (r)
 07:30 *Capcana timpului*
 08:00 *Stele de mâine*
 08:25 **Poeți și poeme**
 08:30 *Serial cultural de seară* (r)
 09:30 *Miorița* (r)
 10:00 *Amfitrion Corina*
 11:00 *Cultura unei generații*
 12:30 *Gândești, deci există* (r)
 13:00 *Invitatul de la ora 13 – direct*
 14:00 *Recital muzical*
 14:30 *Lecturi din Caragiale*
 15:00 *Arta documentarului*
 16:00 *Miorița*

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

Dragi studenți!

Aveți întrebări la care doriți să primiți lămuriri de la cadrele didactice? Vă rugăm să le transmiteți *Opinii naționale*! Tot aici veți găsi și răspunsurile.

Transmiteți corespondența dumneavoastră la adresele:

- Bulevardul Timișoara nr. 58, Sectorul 6, București
- e-mail: opinia@spiruharet.ro; on@spiruharet.ro; opinionationala@yahoo.com

• fax: 021.444.20.91

Telefon: 021.444.20.85

22:00 *Popasuri de suflet.*
 Emisiune de Violeta Screciu
 22:30 **Film serial:** Destine furate – Filipine (ep. 74)
 23:15 **Comentariul zilei.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret* (r)*
 04:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Constantin Dumitrache la dispoziția dvs (r)
 05:00 *Arta de a trăi* (r)

MIERCURI – 11 martie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
 06:40 *Din sălile de concert* (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 **Comentariul zilei** (r)
 08:00 *Ani de liceu* (r)
 08:30 *În căutarea folk-ului pierdut.*
 Emisiune de Maria Gheorghiu
 09:20 *Promo*
 09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:20 *Promo*
 11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 13:20 *Promo*
 13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. X)
 14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 **Café concert.** Emisiune de Sorin Petre
 15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 17:20 *Promo*
 17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 19:20 *Promo*
 19:30 **Performerii în arenă.**
 Emisiune de Mugur Popovici
 20:00 *Academica – Economia, pentru cine?*
 Emisiune de Ilie Șerbănescu
 21:00 *Jurnale în stil Caragiale.*
 Emisiune de Viorel Popescu
 22:30 *Părinți și copii.* Emisiune de Dan Mironescu
 22:30 **Film serial:** Destine furate – Filipine (ep. 75)
 23:15 **Comentariul zilei.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret* (r)*
 04:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Florin Tudose la dispoziția dvs (r)
 05:00 *Agricultura și alimentația* (r)

JOI – 12 martie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
 06:40 *Din sălile de concert* (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 **Comentariul zilei** (r)
 08:00 **Performerii în arenă** (r)
 08:30 **Preluare TVRM Cultural**
 09:20 *Promo*
 09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:20 *Promo*
 11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 13:20 *Promo*
 13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. XI)
 14:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Andrei Firică la dispoziția dvs.
 14:58 *Promo*
 15:00 **Întâlnire cu folclorul.**
 Emisiune de Theodora Popescu
 15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 17:20 *Promo*
 17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 19:20 *Promo*
 19:30 **Top sport.** Emisiune de Cristina Matei

Opinia Națională

16:30 **Mapamond cultural**
 17:00 *Gândești, deci există*
 17:30 *România creștină* (r)
 18:00 *Serial cultural de seară*
 19:00 *Cultura sănătății*
 20:00 *Nimic fără lege*
 20:30 *Muzică populară*
 21:00 *Ferestrele memoriei*
 22:00 *Muzică clasică*
 22:27 **Poeți și poeme**
 22:31 **Film artistic străin** (r)
 23:30 *Promo*

MIERCURI – 11 martie 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Mapamond cultural*
 07:00 *Muzică populară* (r)
 07:30 *Muzică clasică* (r)
 08:00 *Stele de mâine*
 08:25 **Poeți și poeme**
 08:30 *Serial cultural de seară* (r)
 09:30 *Miorița*
 10:00 *Academica – ateneul artelor* (r)
 11:00 *Filmul și istoria* (r)
 11:30 *Aplauze pentru haretiști* (r)
 12:00 *În căutarea folkului pierdut* (r)
 13:00 *Adevăratele stele*
 14:30 *Comorile orașului* (r)
 14:30 *Lecturi din Caragiale*
 15:00 *Arta documentarului*
 16:00 *Miorița*
 16:30 *Mapamond cultural*
 17:00 *Amfitrion Corina*
 18:00 *Serial cultural de seară*
 19:00 **Profil spiritual**
 20:00 *Un actor și rolurile sale*
 20:30 *Muzică populară*
 21:00 *Echipele „Gusti”*
 22:00 *Virtuți și vicii*
 22:27 **Poeți și poeme**
 22:35 *Ilinca Dumitrescu și invitații săi*

JOI – 12 martie 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Mapamond cultural*
 07:00 *Muzică populară* (r)
 07:30 *Vorbiți, scrieți românește* (r)
 08:00 *Stele de mâine*
 08:25 **Poeți și poeme**
 08:30 *Serial cultural de seară*

20:00 **Profil spiritual.**
 Emisiune de Valeriu Răpeanu
 21:00 *Academica – Cărți și probleme.*
 Emisiune de Mihai Ungheanu
 22:00 *Jurnale în stil Caragiale.*
 Emisiune de Viorel Popescu
 22:30 **Film serial:** Destine furate – Filipine (ep. 76)
 23:15 **Comentariul zilei.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret* (r)*
 04:00 *TVRM-edicina.* Prof. univ. dr. Alexandru Oproiu la dispoziția dvs (r)
 05:00 *Miorița* (r)
 05:30 *Cronica scepticului* (r)

VINERI – 13 martie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
 06:40 *Întâlnire cu folclorul* (r)
 07:10 *Promo*
 07:15 **Comentariul zilei** (r)
 08:00 **Top sport** (r)
 08:30 **Preluare TVRM Cultural**
 09:20 *Promo*
 09:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:20 *Promo*
 11:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 13:20 *Promo*
 13:30 **Film documentar:** Aviația de-a lungul timpului (ep. XII)
 14:00 *Gazonul ierbit.*
 Emisiune de Mugur Popovici
 14:58 *Promo*
 15:00 **Din sălile de concerte.**
 Emisiune de Mihai Darie
 15:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 17:20 *Promo*
 17:30 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 19:20 *Promo*
 19:30 *Unde ne sunt absolvenții Universității Spiru Haret.* Emisiune de Mugur Popovici
 20:00 *Apel telefonic.* Emisiune de George Nicolau
 21:00 *Casă dulce românească.*
 Emisiune de Cătălin Maximciuc
 22:00 *Istorie și istorii.* Emisiune de Mircea Dogaru
 23:30 **Comentariul zilei.**
 Emisiune de George Marinescu
 00:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret* (r)*
 04:00 *Apel telefonic* (r)
 05:00 *Profil spiritual* (r)

SÂMBĂȚĂ – 14 martie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Jurnale în stil Caragiale* (r)
 06:30 *Casă dulce românească* (r)
 06:30 *Actualitatea ST* (r)
 08:00 *Stele de mâine.*
 Emisiune de Dumitru Cucu
 09:00 **Exclusiv pentru premianți.**
 Emisiune de Carmen Fulger
 10:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 11:50 *Promo*
 12:00 *Agricultura și alimentația.*
 Emisiune de Gheorghe Predilă
 12:57 *Promo*
 13:00 *Academica – Știință.*
 Emisiune de Alexandru Mironov
 14:00 *Universul cuvintelor.*
 Emisiune de Alina Ardeleanu
 14:30 *Adevăratele stele.*
 Emisiune de Sorin Lupașcu
 15:58 *Clubul diplomaților.*
 Emisiune de Mihaela Mihaile

09:30 *Miorița*
 10:00 *Amfitrion Corina* (r)
 11:00 *Profil spiritual* (r)
 12:00 *Café concert*
 12:30 *Echipele „Gusti”*
 13:30 *Deutsche Welle*
 14:00 *Parodi press* (r)
 14:30 *Sisteme de valori în criză* (r)
 16:00 *Miorița*
 16:30 *Mapamond cultural*
 17:00 *La hanul morăritei*
 18:00 *Serial cultural de seară*
 19:00 *Casă dulce românească*
 20:00 *Românul, cetățean european*
 20:30 *Muzică populară*
 21:00 *Istorie și istorii*
 22:28 **Poeți și poeme**
 23:00 *România creștină*

VINERI – 13 martie 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Mapamond cultural*
 07:00 *Muzică populară* (r)
 07:30 *Cafeneaua literară* (r)
 08:00 *Stele de mâine*
 08:25 **Poeți și poeme**
 08:30 *Serial cultural de seară* (r)
 09:30 *Miorița* (r)
 10:00 *Ilinca Dumitrescu și invitații săi* (r)
 11:30 *Casa noastră*
 12:00 **Exclusiv pentru premianți** (r)
 13:00 *Ferestrele memoriei* (r)
 14:00 *Teleciclopedia valorilor românești*
 15:00 *Teatru* (r)
 16:00 *Casă dulce românească* (r)
 17:00 *Scena ca istorie*
 18:00 *Ghici cine vine la Silvia*
 19:00 *Oameni care au fost, oameni care sunt*
 20:00 *Universul cuvintelor*
 20:30 *Muzică populară*
 21:00 *Ateneul artelor*
 22:00 *Muzică clasică*
 22:28 **Poeți și poeme**
 22:30 **Filmul și istoria**
 23:00 *Aplauze pentru haretiști*
 23:00 *Aplauze pentru haretiști*
 23:30 *Promo*

SÂMBĂȚĂ – 14 martie 2009

06:00 *Promo*
 06:30 *Café concert*

16:30 *Cinepanorama.*
 Emisiune de Eugen Atanasiu
 17:00 *Ideii în dialog.* Emisiune de Corneliu Toader
 18:30 *Arta de a trăi.*
 Emisiune de Mihaela Coveșanu
 19:30 *Am venit cu drag la voi.*
 Emisiune de Georget Nucu
 21:30 *Lumea pe dos.* Emisiune de divertisment cultural politic. Realizator Viorel Popescu
 22:30 **Film artistic românesc: Declarație de dragoste** (1985). Regia Nicolae Corjos.
 Un film despre iubire și viața de licean care a umplut cinematografele. „Declarație de dragoste” poate fi considerat unul dintre primele „lovestory-uri” românești. Adrian Păduraru și Teodora Mareș sunt protagoniști, iar Ion Caramitru și Tamara Buciuceanu-Botez fac două roluri de neuitat în ipostaza faimoșilor profesori Socrate, respectiv Isoscel. Este primul film al unui adevărat fenomen sociologic al anilor '80, „care oferea tinerilor o alternativă la conformismul cinematografiei epocii”.

00:00 *Adevăratele stele* (r)
 01:30 *Teatrul în fotoliul de acasă* (r)
 02:30 *Academica – Știință* (r)
 03:30 *Am venit cu drag la voi* (r)
 05:30 *Clubul diplomaților* (r)

DUMINICĂ – 15 martie 2009

06:00 *Promo USH*
 06:10 *Cinepanorama* (r)
 06:30 *Universul cuvintelor* (r)
 07:00 *Deutsche Welle.* Emisiune de Diana Popescu
 07:30 **Deschide cartea!**
 Emisiune de Alexandru Mironov
 08:00 *Lumină în suflet.*
 Emisiune de Sorin Bejan
 09:00 *Grădinița fermecată.*
 Emisiune de Carmen Fulger
 10:00 *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret**
 12:00 **Cum vă place?**
 Emisiune de Violeta Screciu
 13:00 *Cronica scepticului.*
 Emisiune de Cristian Româ
 13:30 *Miorița – antologie de folclor tradițional.*
 Emisiune de Ioan Filip
 14:00 *Academica – Ateneul artelor.*
 Emisiune de Mircea Micu
 15:00 *Teatrul în fotoliul de acasă.*
 Emisiune de Viorel Popescu
 16:00 *În căutarea folk-ului pierdut.*
 Emisiune de Maria Gheorghiu
 17:00 *Din instituțiile statului.*
 Emisiune de George Nicolau
 17:30 *Dor de-acasă.* Emisiune de divertisment. Realizator Puiu Stoicescu
 19:30 *Doctor de inimă albastră.*
 Emisiune de Dinu Maxer
 20:30 *Societatea Națională Spiru Haret.*
 Emisiune de Ciprian Vasilescu
 21:00 **Contrapunct.**
 Emisiune de George Marinescu
 22:00 *Întâlnire cu folclorul.*
 Emisiune de Theodora Popescu
 22:30 *Am venit cu drag la voi – spectacol de la Sala Radio.* Emisiune de Georget Nucu
 04:00 *Miza pe tinerele talente* (r)
 05:00 *Teatrul în fotoliul de acasă* (r)

*În emisiunea *Telemfiteatrul Universității Spiru Haret*, sunt prezentate **Consultații pentru sesiunea de examene.** Emisiunea este realizată în cadrul Departamentului Învățământ.

07:30 *Deutsche Welle*
 07:30 *Muzică clasică* (r)
 08:00 *Stele de mâine*
 08:25 **Poeți și poeme**
 08:30 *Lecturi din Caragiale*
 09:00 *Opera comică pentru copii*
 10:00 *Universul cuvintelor*
 10:30 *Aplauze pentru haretiști*
 11:00 *La hanul morăritei*
 12:00 *Teatru*
 13:00 *Invitatul de la ora* (r)
 14:00 *Nimic fără lege* (r)
 14:30 *Casa noastră*
 15:00 *Istorie și istorii*
 16:30 *Cafeneaua literară*
 16:30 *Mapamond cultural*
 17:00 **Exclusiv pentru premianți**
 18:00 *Cultura corpului*
 19:00 *Cu lăutarii după mine*
 20:00 *Clubul liceenilor*
 20:30 *Muzică populară*
 21:00 *Film artistic românesc*
 22:28 **Poeți și poeme**
 22:30 *Academica – Cărți și probleme*

DUMINICĂ – 15 martie 2009

06:00 *Cu lăutarii după mine* (r)
 07:00 *Știință și spiritualitate*
 08:00 *Stele de mâine*
 08:25 **Poeți și poeme**
 08:30 *Ecumenica*
 08:30 *Recital muzical*
 09:00 *Ecumenica*
 10:00 *Vorbiți, scrieți românește*
 10:30 *Un actor și rolurile sale*
 11:00 **Café concert**
 11:30 *Românul, cetățean european* (r)
 12:00 *Ghici cine vine la Silvia*
 13:00 *Virtuți și vicii*
 13:30 *Adevăratele stele*
 15:00 *Societatea Națională Spiru Haret*
 15:30 *Sisteme de valori în criză*
 17:00 *În căutarea folkului pierdut*
 18:00 *Teleciclopedia valorilor*
 19:00 *Am venit cu drag la voi*
 21:00 *Film artistic străin*
 22:28 **Poeți și poeme**
 22:30 *Capcana timpului*
 23:00 *Café concert*
 23:30 *Promo*

RADIO ROMÂNIA DE MÂINE — STUDENT FM

LUNI – VINERI

07.00-10.00
BUNĂ DIMINEAȚA USH!
 Realizator: George Bonea

10.00-13.00
TACHE ȘI FACE
 Realizator: Robert Tache

13.00-16.00
DUPĂ-AMIAZĂ CU GIANI
 Realizator: Giani Marinache

Mărți – INVITATUL DE LA ORA 13

Participarea președintelui Universității Spiru Haret la cea de a 91-a Întâlnire Anuală a Consiliului American al Educației

(Urmare din pag. 1)

Într-o întrevedere separată, rectorul USH s-a întreținut cu doamna prof. univ. dr. **Ruth Lugo**, decan al Facultății de Asistență Socială și Educație a Colegiului Metropolitan din New-York.

Reîntors la Washington, președintele Universității *Spiru Haret*, însoțit de experți, a avut o întrevedere cu reprezentanții Consiliului de Administrație al Blackboard Inc., sub conducerea doamnei **Judy K. Verses**, președinte al Consiliului de Administrație, la sediul din Massachusetts Ave. al corporației americane. Întrevederea a fost destinată semnării unor noi documente de colaborare menite să ducă la diversificarea și aprofundarea mijloacelor de examinare electronică a studenților Universității *Spiru Haret* prin tehnologia americană.

Gazdele au invitat conducerea USH să viziteze unul din centrele internaționale informatice ale corporației, situat în afara Washington-ului. Blackboard Incorporated este lider mondial în tehnologia de profil și în cercetarea științifică pentru identificarea de soluții novatoare atât în procesul de asimilare a cunoștințelor, cât și în cel de examinare online. Modelele de lucru

Blackboard sunt în fiecare zi la îndemâna a milioane de studenți și profesori prin intermediul rețelei de centre informatice existente în lume și care permit comunicarea și examinarea în timp real.

Soluțiile Blackboard, implementate deja de câțiva ani la Universitatea *Spiru Haret*, se vor diversifica în mod substanțial încă din acest an, permițând extinderea învățământului la distanță online, precum și creșterea randamentului căilor de examinare a studenților. Astfel, Universitatea *Spiru Haret*, prin activitatea centrului său propriu din București, va introduce România în seria centrelor internaționale Blackboard, alături și pe picior de egalitate cu cele din America de Nord, Europa, Asia și Australia.

Președintele Consiliului de Administrație al Blackboard Inc., doamna Judy K. Verses, și-a exprimat, cu ocazia semnării documentelor, satisfacția pentru ridicarea colaborării cu universitatea noastră la rangul de parteneriat, iar președintele Aurelian Gh. Bondrea a invitat conducerea Blackboard la București, într-o vizită care să sporească gradul de cunoștințe despre USH al partenerilor americani și să contribuie la consolidarea acestei colaborări.

În exclusivitate, pentru *Opinia națională* și TVRM

O voce comună – o abordare unitară

Rep.: *DI, profesor Hartle, sunteți foarte bine cunoscut atât în SUA, cât și în lume, de decenii, pentru eforturile pe care le faceți în vederea armonizării învățământului superior cu lumea politică. Conceptiile dvs. în privința prezentului și viitorului constituie materie de studiu pentru mulți experți din lume. De ce ați ales drept motto al întâlnirii din 2009 al ACE „Collective Foresight”? (STRATEGIE COLECTIVĂ)*

Și a doua întrebare: Credeți că poate fi realizată această voce comună de care vorbeați mai devreme?

T.H.: Dați-mi voie să încep cu răspunsul la cea de a doua întrebare. Cred că este foarte posibil să avem o voce comună și, mai ales, pe teme pe care instituțiile se simt tari pe picioroare, cum ar fi de exemplu oportunitățile educaționale pentru studenții provenind din familii cu venituri modeste, extinzând posibilitățile și pentru cetățenii americani, care vor să studieze peste hotare, dar și pentru studenții internaționali, care vor să vină să studieze aici. Da, este foarte posibil pentru că o voce comună înseamnă o abordare unitară pentru mulți, într-o strategie comună pentru rezolvarea multor teme ale politicilor publice și pentru a face față provocărilor prezentului.

Cât privește prima întrebare, despre „collective foresight”, provocarea este dacă

Prof.univ.dr. **Terry W. Haartle**, prim-vicepreședinte al Consiliului American al Educației

putem noi, cei care suntem implicați într-o industrie, care este foarte diversă și complicată, am numit activitatea universitară, să gândim viitorul într-un fel în care să propunem idei și să le punem în practică într-o direcție comună. Asta înseamnă să abordăm viitorul pe baza unor idei în consens. Putem gândi colectiv asupra viitorului și putem să abordăm în comun soluționarea temelor pe care ni le propunem. Asta înseamnă „collective foresight”.

Rep.: *Și o ultimă întrebare: În trecut, liderii politici și conducători trecuți prin universități au făcut, în decursul istoriei, viața societății mai ușoară și au adus progresul mai repede. Credeți că încă este posibil acest lucru?*

T.H.: Da, cred.

Învățământul superior constituie o mare avuție a națiunii

– declară doamna **Molly Corbett Broad**, președinte al Consiliului American al Educației

Rep: *Care sunt prioritățile și inițiativele de urmărit de către administrația Obama pentru întărirea sistemului de învățământ superior al SUA?*

MB: Președintele Obama a manifestat încă din campania electorală un deosebit interes pentru extinderea accesului la învățământul superior și aceasta nu numai pentru persoane individuale ci pentru întreaga națiune. Într-o vreme când suntem într-o competiție acerbă în cadrul economiei globale, nivelul de educație universitară al cetățenilor noștri și al forței de muncă devine foarte important (mult mai important decât a fost în trecut) și remarcăm faptul că președintele nostru este profund hotărât pentru permiterea accesului la învățământul superior, el însuși fiind în tinerețe unul dintre marii beneficiari ai unor astfel de oportunități, chiar și în ciuda unor constrângeri financiare.

Cred, de asemenea, că datorită faptului că el însuși a fost implicat în învățământul superior (ca profesor de drept) înțelege în mod profund că diversitatea reprezintă o valoare fundamentală a învățământului superior american. Cred că președintele Obama ia în considerație în mod sincer și autentic faptul că fiecare cetățean ar trebui să fie convins că beneficiază de toate posibilitățile și că îndeplinirea acestora și a aspirațiilor lor vor fi recunoscute, și că americanii vor avea astfel toate șansele să participe la viața societății și la dezvoltarea economică. Sunt convinsă că dorește cu ardore să transforme aceste valoroase simboluri în noi și importante căi de succes. Iată de ce cred că acum este momentul să înțelegem tema diversității și să o punem în practică într-un mod în care poate niciodată nu a fost pusă în trecut.

Rep: *Ce măsuri întreprinde ACE pentru a-și ajuta membrii să se descurce în actuala criza economică?*

MB: Inițiativa noastră pentru pachetul de măsuri economice este clădită pe convingerea că învățământul superior constituie o mare avere a acestei națiuni (el se bucură de reputația de a fi unul dintre cele mai evaluate sisteme universitare din întreaga lume) și poate fi un instrument foarte important al națiunii, care să ne ajute să ieșim din recesiune.

Astfel, propunerea privitoare la pachetul de stimuli pentru ajutorarea studenților va avea un impact imediat asupra economiei, deoarece aceste fonduri vor fi cheltuite pentru ca oamenii să fie competitivi atunci când se va ivi ocazia să fie angajați. Aceste măsuri și ajutoare vor contribui, de asemenea, la ridicarea nivelului de instruire universitară și la pregătirea unei forțe de muncă mult mai competitive pentru următorii 10, 20 și 30 de ani. Cealaltă parte a pachetului de măsuri de sprijin a fost destinată capitalului pentru construcții fundamentale și renovarea dotărilor de laborator, pentru noi săli de clasă, pentru sporirea investițiilor în astfel de proiecte, ceea ce a condus la o angajare imediată de personal și o creștere a veniturilor pentru cei implicați în aceste activități. Iată, deci, poate unul dintre cele mai imediate și semnificative mijloace de a ajuta colegiile și universitățile în lupta lor cu costurile învățământului superior și cu criza financiară. Față cu acest impact privind dotările, ACE nu poate face mai mult decât să ofere date și informații.

„Cred că universitatea va dăinui cât societatea omenească”

Rep.: *Domnule președinte, este o plăcere pentru noi să avem ocazia, dar și răspunderea, de a dialoga câteva minute cu o personalitate de anvergura dvs..*

Care considerați că este ideea principală ce se desprinde din competiția dintre starea de criză și nevoia de dezvoltare reflectată în costurile actuale ale învățământului superior?

R.F.: Este o plăcere și o onoare să împărtășesc publicului dvs. gânduri despre această temă incandescentă, pe care tocmai ați menționat-o. Eu cred, și sunt foarte sincer când afirm acest lucru, că nimeni nu știe cu exactitate în acest moment care vor fi efectele crizei în care ne aflăm acum la nivel mondial, asupra învățământului superior din întreaga lume. Aceasta constituie o grijă și un factor de preocupare constantă pentru președinții și rectorii de colegii și universități prezente la întâlnirea din aceste zile de la Washington, cât și la alte reuniuni academice.

Pe de-o parte, dacă fondurile destinate învățământului superior vor fi diminuate, consider că s-ar face o enormă greșală. Pe de altă parte, dacă investițiile în învățământul superior vor fi sporite, tocmai în perioada de criză, poate că vom face o investiție înțeleaptă pentru viitor. Este adevărat că avem nevoie să rezolvăm criza, să ieșim din ea. Dar, la fel de adevărat este că trebuie să privim către viitor și după recesiune. Și, după criză, problema este cum vor fi în stare, sau nu, toate țările lumii să se reînserzeze în economia mondială. Și în această direcție, după cum sunt convins că opinia publică din țara dvs. știe, învățământul superior constituie o investiție pe termen lung. Acum, de la nivelul nostru, al Asociației Internaționale a Universităților, al cărei președinte sunt, noi facem presiuni la diferite niveluri pentru o implicare sporită a guvernelor în investițiile pentru învățământul superior tocmai în perioada de criză. Este vremea să facem un efort substanțial suplimentar în favoarea învățământului superior și nu să reducem investițiile în acest domeniu. Aceasta este poziția pe care Asociația Internațională a Universităților a adoptat-o

în condițiile foarte complexe și nesigure oferite de criza pe care o traversăm.

Rep.: *Domnule președinte, după cum știți, în circa patru decenii, populația universitară a planetei noastre va atinge cifra de o jumătate de miliard. În același timp, ne confruntăm, la nivel global, cu un fenomen neîntâlnit până acum: învățământul care durează cât viața. Pot aceste două mari deziderate să fie soluționate doar prin*

Profesorul universitar doctor **Ramon de la Fuente** (Mexic), președintele Asociației Internaționale a Universităților

investiții materiale sau ne vom confrunta cu o drastică insuficiență a numărului de profesori la nivel planelar?

R.F.: Este absolut adevărat că numărul de profesori nu este suficient. Nu contest faptul că aspectul economic este foarte important, dar nu este singurul de luat în calcul. Cred că ne vom confrunta din ce în ce mai mult cu aceste provocări complexe,

care au început să ne preocupe încă din ultimii ani, de exemplu, accesul echitabil la învățământul superior. Este acest acces echitabil un țel care poate fi atins în învățământul superior? Și cât de departe suntem încă de atingerea acestui scop?

Alte preocupări sunt: calitatea și succesul în integrarea economică și socială a absolvenților noștri. Acestea sunt subiecte foarte fierbinți, pe care le vom avea în agendă în următorii ani, și rezolvarea lor nu ține numai de resursele materiale, care, desigur, sunt importante. Va trebui să investigăm mai aprofundat în interiorul temelor care țin deopotrivă de aspectul cantitativ și calitativ al facultăților și care, de asemenea, sunt legate de ceea ce intenționează fiecare țară să facă pentru dezvoltarea sa viitoare. Dorim să fim jucători de prim rang în economia mondială și, dacă este așa, ne putem noi permite să ne gândim la aceasta fără să avem un puternic sistem de învățământ, în special la nivel superior? Răspunsul este nu. Deci, după cum vedeți, pentru anii care vin avem o agendă tot mai complexă. Ne confruntăm cu o impresionantă provocare intelectuală, dar este și o fascinantă oportunitate de afaceri.

Rep.: *Încă o întrebare domnule președinte, nu înainte de a vă mulțumi pentru generoasa dvs. ofertă de timp și idei. Acum, în epoca nano-tehnologiilor, a studiilor de cea mai înaltă ținută, a științelor care apar la frontiera altor științe, acum când se ivesc noi necesități ale societății, este învățământul superior în stare să țină pasul? Sau vom avea de-a face cu o structură aparte, în afara universităților, care se preocupă doar de cercetarea științifică?*

R.F.: Cred că universitățile sunt aici ca să dănuie. Ele sunt o prezență în inima societății de foarte multă vreme, cred însă că ele trebuie să accepte provocările prezentului și să fie puțin mai agresive, în sensul de a promova reforme interne pentru a fi niște instituții moderne, cu foarte bogate tradiții, e adevărat, dar privind mereu către viitor. Așa ar trebui să arate universitățile în această perioadă despre care vorbim, în care există, în afară de

mediul academic, și alți furnizori de informație și alți furnizori de cunoaștere. Eu cred că instituția numită universitate este de neînlocuit. Însă este necesar să facem un nou efort conjugat, deopotrivă în interiorul universităților, cât și în societate în ansamblul ei, cu scopul de a da o nouă înfățișare universităților noastre. Pentru că eu cred că, pentru fiecare țară de pe glob, acum este cea mai bună ocazie de a aborda această provocare a viitorului: crearea unui grup puternic de universități de talie mondială, care să poată hotărî cum va arăta conducerea și cum să fie puse în valoare resursele pe care le are fiecare țară în parte. Cel puțin aceasta este opinia mea.

Rep.: *Mi-ați oferit, domnule președinte, chiar ideea pentru ultima întrebare. Cum vedeți dvs. colaborarea posibilă, virtuală sau poate chiar reală, a organizației pe care o conduceți cu organizația legată de Procesul Bologna?*

R.F.: Lucrăm împreună. *Pocesul Bologna* a devenit un reper ca o piatră de hotar în învățământul superior mondial. Este adevărat, se confruntă cu unele probleme, dar cred că, una peste alta, influența *Procesului Bologna* este foarte pozitivă. Vom analiza impactul *Procesului Bologna*, deopotrivă în Europa și nu numai asupra celor 46 de țări care au aderat la acest proces, dar și asupra altor continente, cum sunt America și Asia. Vom discuta aceste teme zilele acestea aici, la Washington, într-o sesiune plenară cu președintele Asociației Universităților Europene și un grup de foarte reputați universitari din SUA, întrunire sub genericul: care sunt învățămintele de pe urma *Procesului Bologna* pentru omenire?

Rep.: *Vă mulțumesc foarte mult domnule președinte.*

R.F.: A fost o onoare pentru mine. Și eu vă mulțumesc.

Interviuri realizate de
Corneliu TOADER
Director de imagine:
Dumitru CACOVEANU